

23.09.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**23 Eylül 2020
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

23 Eylül 2020 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan Yapılan Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Mekanik Ayırma, Biyokurutma ve Biyometanizasyon Tesisleri ile Fermente Ürün Yönetimi Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği Teknik Usuller Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat: 2017/4)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2020/16)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 8/7/2020 Tarihli ve 2015/11677 Başvuru Numaralı Kararı

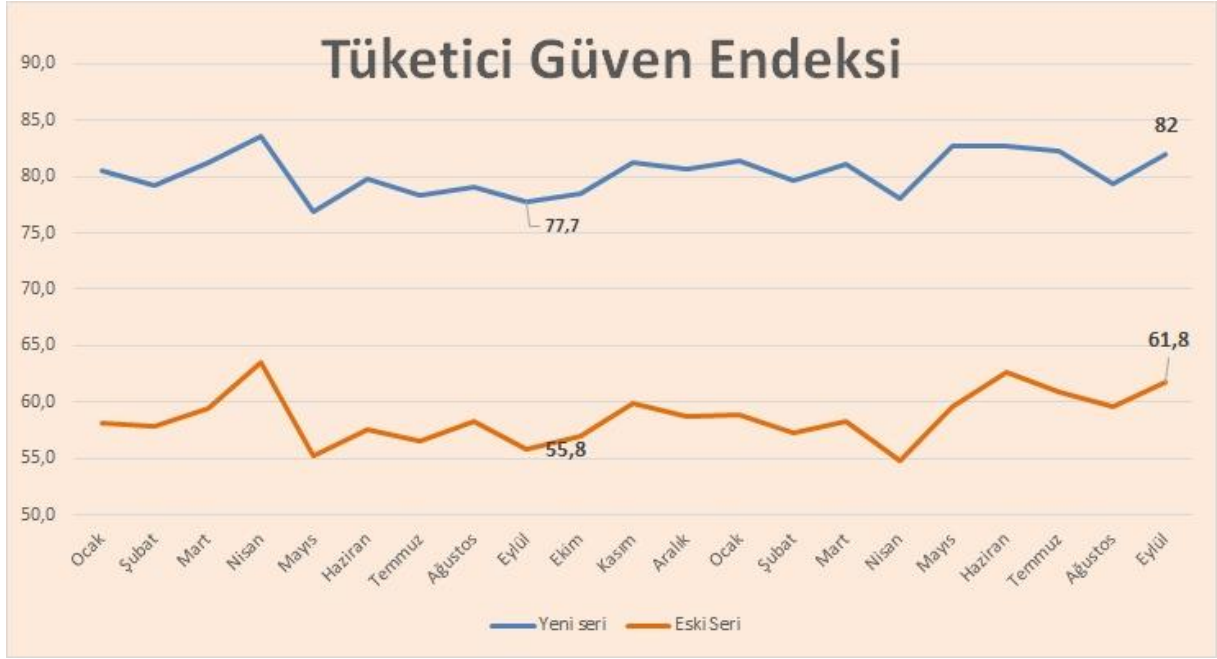
Tüketici güveninde 20 puan 'iyileşme'

Tüketici güven endeksi hesabından düşük veri setine sahip işsiz sayısı beklentisi ile tasarruf etme ihtimali beklentisi çıkarıldı. Böylece yeni hesaplama endeks 82 puana yükseldi. Eski hesaplama ise 61.8 seviyesinde kaldı. İki hesaplama arası fark 20.1 puan oldu.

Tüketici güven endeksi bugünden itibaren işsiz sayısı ve tasarruf etme ihtimali beklentisi dahil olmadan açıklandı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre yeni hesaplama endeks değeri eylülde 82 puan oldu. Eski hesaba göre ise eylülde endeks değeri 61.8 seviyesinde. Böylece özellikle artış gösteren ve negatif etkisi bulunan işsiz sayısı beklentisinin çıkarılmasıyla birlikte endeks birden 20.1 puan zıplamayla 82 seviyesine yükselmiş oldu. TÜİK dün Avrupa Komisyonu'na uyum için iki göstergeli tüketici güven endeksi hesabından çıkaracağını duyurmuştu.

TÜİK yeni hesaplama hanenin maddi durumu, hanenin maddi durum beklentisi, genel ekonomik durum beklentisi ve dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi göstergelerini dikkate alıyor. Öncesinde ise 18 soru için alt endeksler hesaplayıp dört alt endeksin ise aritmetik ortalamasını alarak hesaplama yapıyordu. Bu dört endeks hanenin maddi durum, genel ekonomik durum, işsiz sayısı ve tasarruf etme ihtimali beklentileriydi.

Çıkarılan iki endeks beklentisi kötümser

İşsiz sayısı beklentisi ve tasarruf etme ihtimali beklentileri yeni hesaba dahil olan 4 göstergeden daha düşük seviyelerde. Yani tüketicilerin hem işsiz sayısı beklentisi hem de tasarruf etme ihtimali göstergeleri daha kötümser. Şöyle ki TÜİK verilerine göre eylülde gelecek 12 aya ilişkin tüketicilerin işsiz sayısı beklentileri 59,8 seviyesinde. Ağustosta 59,5 idi. Bu beklentinin artması pozitif olarak değerlendiriliyor. Tasarruf etme ihtimali beklentisi ise eylülde 25,2 olarak açıklandı. Ağustosta veri 21,7 seviyesindeydi. Aslında iki veri setini ana tüketici güven endeksi hesabından çıkarmak hiçbir başka yöntemle ihtiyaç duymadan tüketici güven endeksini direkt yükseltiyor.

Yani iki seviyesi düşük veriyi endeks hesabından çıkarmak ve daha yüksek veri setine sahip soruları dahil etmek tüketici güven endeksinde 100 seviyesine doğru iyileşme yaşanmasını sağladı. Yeni hesaba dahil edilen dayanıklı tüketim malına harcama yapma ihtimali beklentisinin seviyesi eylülde 93,8, ağustosta 92,6 seviyesindeydi. Bir diğer yeni hesaba katılan soru hanenin maddi durum beklentisi de 79,1 seviyesinde. Ağustosta ise 77,8 olarak belirlenmişti.

İki endeks hesabında da yer alan hanenin maddi durumu endeksi endeksi ağustos ayında 67,9 iken, eylülde yüzde 5,8 artarak 71,8 oldu. Yine genel ekonomik durum beklentisi endeksi de 79,5 seviyesinden 83,3'e yükseldi.

Tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabiliyor. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu gösteriyor.

Güçlü yükseliş geliyor

Tüketici güven endeksi eylülde yüzde 3.2 arttı ve 82 seviyesine yükseldi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, “Ekonomimiz üçüncü çeyrek için güçlü bir yükseliş mesajı verdi. Veriler iyi geliyor. Yılı tahminlerden iyi bir noktada tamamlayacağız” dedi

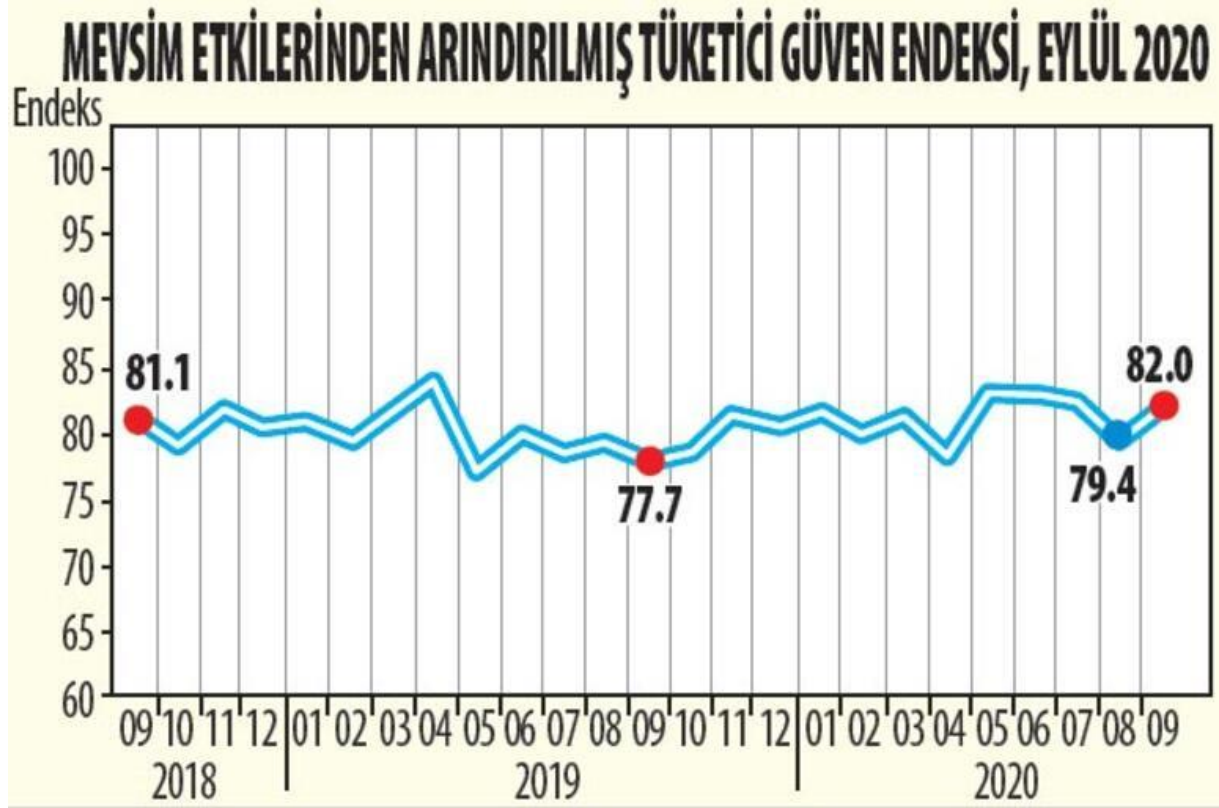
Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, ekonomik verilerin iyi geldiğini ve yılın tahminlerden iyi bir noktada tamamlanacağını bildirdi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), eylül ayına ilişkin tüketici güven endeksini açıkladı. Tüketici güven endeksi eylülde aylık bazda yüzde 3.2 yükselerek 82 oldu.

Albayrak, Twitter hesabından, eylül ayına ilişkin tüketici güven endeksi verilerini değerlendirdi. Endeksteği yükselişe dikkati çeken Albayrak, “Ekonomimiz üçüncü çeyrek için güçlü bir yükseliş mesajı verdi. Ağustosa göre tüketici güven endeksi yüzde 3,2 artarak 82 oldu. Veriler iyi geliyor. Yılı tahminlerden iyi bir noktada tamamlayacağız inşallah” değerlendirmesinde bulundu.

Eylülde yükseldi

TÜİK ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası iş birliğiyle yürütülen “Tüketici Eğilim Anketi” sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, eylülde geçen aya göre yüzde 3.2 arttı. Ağustos ayında 79.4 olan endeks değeri eylülde 82’ye çıktı. Hanenin maddi durumu endeksi söz konusu ayda yüzde 5.8 artarak 71.8 oldu. Hanenin maddi durum beklentisi endeksi ise yüzde 1.7 artarak 79.1’a çıktı.

Genel ekonomik durum beklentisi de aylık bazda yüzde 4.8 yükseldi ve 83.3 oldu. Dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi endeksi ise geçen aya göre yüzde 1.3 artarak 93.8'e çıktı.

Güncelleme yapıldı

Bu arada TÜİK, Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Finansal İşler Genel Müdürlüğünün tavsiyeleri doğrultusunda ve uluslararası karşılaştırılabilirliğin sağlanması amacıyla tüketici güven endeksini oluşturan dört alt endeksten ikisini güncelledi. Güncelleme öncesi duruma göre hesaplanan tüketici güven endeksi de aylık bazda yüzde 3.7 artışla 61.8 olarak hesaplandı.

İhracat, COVID engelini aşıyor

Pandemi nedeniyle indiği dip seviyelerden haziranla birlikte kademeli toparlanan ihracat, eylülde geçen yılın üstüne çıktı.

Mart ayında Türkiye’de ilk koronavirüs vakasının görülmesiyle sert bir şekilde gerileyen ve haziran itibari ile yükselişe geçen ihracat, eylül ile birlikte pandemi öncesine hızlı dönüş sinyali verdi. Tekstilden mücevhere, mobilyadan iklimlendirmeye kadar birçok sektörde ihracat eylül ayının ilk yarısı itibari ile dünya ticaretinde artan normalleşmenin de etkisi ile geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10’a varan oranlarda yükseliş gözleniyor. Eylül ayının ilk 15 gününde genel ihracat ise 2019’un aynı dönemine göre 500 milyon dolardan fazla artarak 7 milyar 100 milyon dolara yükseldi. Sektör temsilcileri bu hızla birçok sektörde yılsonu kayıp beklentilerinin daha da azalacağını belirtti.

Mobilyada artış 4 aydır sürüyor

Geçen yılın tamamında 5.5 milyar dolar ihracat gerçekleştiren mobilya sektöründe eylül ayı hızlı başladı. Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Başkanı Ahmet Güleç, mobilya sektörünün hazirandan bu yana ihracatta artışı devam ettirdiğini kaydederek, “Ağustosta ihracatımız yüzde 1.08 oranında artarak 256 milyon dolara çıktı. Eylül ayındaki gidişat da geçen yılın üzerinde seyrediyor” dedi. Mobilya sektörü bu yılın ilk 8 ayında 3.4 milyar dolar ihracata imza attı.

Peki inşaat sektöründe durum ne? İstanbul İnşaatçılar Derneği(İNDER) Başkanı Nazmi Durbakayım, haziran ayında başlatılan konut kredisi kampanyasının da etkisi ile özellikle ikinci el başta olmak üzere gayrimenkul sektöründe haziran, temmuz ve ağustos aylarında ciddi hareketlilik yaşandığını hatırlattı. Halihazırda faiz oranlarının 1,29'lara kadar çıktığını anlatan Durbakayım, bunun 20 derece sıcaklıktan sıfırın altında -5'lere düşmeye benzeterek, "Bu dönemde biz firmalar elimizden gelen çeşitli indirimleri yaparak sektörün durgunluğa girmesine engel olmaya çalışacağız. Özel bankalar daha rekabetçi olarak konut sektörüne destek vermesi halinde sektörde 2.4 milyon olan istihdamların tekrar geri kazanımı sağlanabilir" dedi.

Makinede hedef yüzde 8

Makine sektörü de eylül ayına hızlı başlayan sektörlerden biri. 2019'u 7,8 milyar dolar, bu yılın ilk 8 ayını ise 4.5 milyar dolar ihracat ile kapatan sektörde eylül ayı ihracatı ise geçen yılın aynı dönemine göre yukarısında seyrediyor. Makine sektörünün aylık ihracat ortalamasının 1,5 milyar doları bulduğunu belirten Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) Başkanı Kutlu Karavelioğlu, bu yıl 1-17 Eylül tarihleri arasında ihracatın 927 milyon dolara ulaştığını kaydetti. Kalan iki haftada bu hızda devam edildiği takdirde eylül ayını geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8'in üzerinde bir artışla kapatabileceklerini vurgulayan Karavelioğlu, "Herkes artarken tüm rakiplerinden daha fazla artma, herkes düşerken tüm rakiplerden daha az düşme stratejisi yürütürüz. Yeniden artış ivmesi kazanmamız olumlu olmakla birlikte, iç ve dış siparişlerde yukarıya doğru bir artış yaşanmamasından dolayı, gelecek döneme dair elbette ki temkinliyiz" dedi. Türkiye Makina Federasyonu (MAKFED) Genel Sekreteri Zühtü Bakır ise ihracat kaybının haziranda toparlanma sürecine girdiğini, eylülde sektörün dengelemeyi yakaladığını bildirdi. Bakır, nisan ayında yüzde 50'ye kadar düşen kapasite kullanım oranının, ağustosta yüzde 66'ya kadar yükseldiğini, bu eğilimin eylülde de devam ettiğini söyledi.

İklimlendirme sektörünün hedefi 2019'u egale etmek

İklimlendirme sektörünün bu yılın ilk iki ayına gayet başarılı bir büyüme trendiyle başladığını kaydeden İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği (İSİB) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şanal, ocak ve şubat aylarında bir önceki yıla göre yüzde 8'lik bir büyüme yakaladıklarını söyledi. Sektör 2019'un tamamında 4,7 milyar dolar bu yılın ilk 8 ayında ise 2,8 milyar dolar ihracata ulaşmıştı. Şanal, pandeminin ihracata etkileri hakkında şöyle konuştu: "Temmuz ayından sonra ihracatımızı yeniden toparlamaya başladık. Ağustosun ardından eylül ayında da yine büyüme trendi devam ediyor. İhracatımız 2019 Eylül ayına göre yüzde 7 oranında büyümekte. Bu büyüme trendini ekim ve kasım aylarında da devam ettirerek yıl sonunda geçen yılki ihracat rakamımızı egale etmek istiyoruz. Geçen yıl 4.7 milyar dolar ihracat ile kapattık. Son 3 ay içerisinde sektör olarak yine el ele vererek geçen seneki rakamlara ulaşmayı planlıyoruz" dedi.

Altın takı ihracatı hareketlendi

Pandemi döneminde külçe altın ihracatı ve ithalatında rekor kıran mücevherat sektöründe de işler rayına giriyor. Sektör geçen yılın tamamında 4,1 milyar dolar ihracata imza atmıştı. Bu yıl ise yılın ilk sekiz ayında 2,1 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Mücevher İhracatçıları Birliği Başkanı Mustafa Kamar, mücevherat sektörünün bu yılın ilk 15 günü itibari ile özellikle altın takı ihracatında geçen yılın aynı dönemine göre oldukça iyi durumda olduğunu dile getirdi. Ancak aynı durumun gümüş, pırlanta takı ve külçede gerçekleşmediğini anlatan Kamar, "Bu alanlarda geçen yılın aynı dönemine göre aşağıdayız. Geçen sene ilk 15 günde altın takı ihracatı 85 milyon dolar iken bu sene aynı dönemde 96 milyon dolara çıktı. Şu an ABD ve Hong Kong'dan ciddi talep oluştu. Yılın tamamında ise sektör ihracatı olarak geçen seneye göre yüzde 25 eksi ile kapatırız gibi görünüyor" diye konuştu.

2019-2020 Eylül ayı ilk 15 gün ihracat karşılaştırması (milyon dolar)

Sektör	2019	2020	Artış oranı (%)
Hububat ve Yağlı tohumlar	258	317	15,5
Yaş meyve sebze	67,4	92,2	37
Fındık ve mamulleri	115,6	107,6	-7
Kuru meyve ve mamulleri	57,8	65,6	13,4
Zeytin ve zeytinyağı	8,2	8,5	3,7
Tütün	35,3	35,7	0,9
Süs bitkileri ve mamulleri	3,1	4,1	32,2
Su ürünleri ve hayvansal mamul	95,7	101	5,9
Mobilya kağıt ve orman ürünleri	214,7	246	14,6
Tekstil ve hammaddeleri	328	335	2,2
Deri ve deri mamulleri	74,7	65,9	-11
Hali	104	126,8	21,6
Kimyevi maddeler ve mamulleri	801	763	-4,7
Hazırgiyim ve konfeksiyon	724,4	885,7	22,3
Otomotiv endüstrisi	1.193	1.217,3	2
Gemi ve yat	8,4	25,2	200
Elektrik elektronik	448,8	488,8	8,9
Makine ve aksamaları	317	344	8,7
Demir ve demir dışı metaller	297,3	351,9	18,4
Çelik	503,4	516,2	2,5
Çimento cam seramik ve Toprak	133,8	173,7	29,9
Mücevher	272,2	187,3	-31,2
Savunma ve havacılık sanayii	78,6	139,5	77,4
İklimlendirme	188,4	211,7	12,3
Madencilik ürünleri	168,4	201,7	19,8

YEP, "2023 hedefleri"ne yakınsamayı gösterecek

Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Plan yakın zamanda açıklanacak. 2021'de gerek baz etkisi, gerekse salgının geçmesi sonrası oluşacak ekonomik aktivite artışı nedeniyle güçlü bir büyüme beklentisi öne çıktı.

Türkiye, ekonomik programında istikrarlı büyüme dönemine geçiş olarak planladığı 2021 ve sonrasındaki dönemi, salgın nedeniyle değiştirmek zorunda kalıyor. 2021-2023 dönemi Orta Vadeli Mali Plan (OVMP), Orta Vadeli Plan (OVP) ve bütçe hazırlıkları son aşamaya geldi. "Yeni Ekonomi Programı" olarak isimlendirilmeye başlayan OVP'nin Eylül ayının ilk haftasında, buna dayalı 3 yıllık mali hedefleri içeren OVMP'nin ise Eylül ayı ilk yarısında yayımlanması gerekiyordu. Bütçenin ise 17 Ekim'de TBMM'ye sunulması hükmü bulunuyor.

2021-2023 kamu ekonomik ve mali yaklaşımını şekillendirecek belgelerin bu hafta içinde açıklanması bekleniyor. Bu belgelerde, kamunun 2021 büyümesine yönelik tahmin ve hedefi diğer bütün unsurların şekillendirileceği genel çerçeveyi belirliyor.

Yüzde 6 büyüme tahmini

DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre yapılan çalışmalarda 2021'de gerek baz etkisi, gerekse Türkiye ve dünyada salgın sonrası oluşacak ekonomik aktivite artışı nedeniyle güçlü bir

büyümenin yaşanacağı beklentisi öne çıktı. Hatta, hazırlık için yapılan çeşitli egzersizlerde 2021'de GSYH'nin yüzde 6 büyüyebileceği alternatifler de ortaya konuldu.

Buna karşılık, bir önceki OVP'de olduğu gibi 2021'de büyümenin yüzde 5 olarak baz alınması bekleniyor. Hazırlıkları etkileyecek diğer unsur ise 2020 bütçe ve ekonomik gerçekleştirmeleri olacak. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre OVP ve OVMP'de 2020 yıl sonu büyümesi için 0,5 daralma ile yüzde 1 büyüme arasında tahminler yapıldı. Güncellemede 2020 için yüzde 1 veya yüzde 1'e yakın bir büyüme tahmini yapılması bekleniyor.

Borçlanmaya devam...

Bu arada, 2021 bütçe büyüklüğünün, yürürlükteki OVP'de 2021 için öngörülen 1 trilyon 196 milyar TL'nin üzerinde ancak olağanüstü bir genişlemenin planlanmadığı kaydedildi. 2021'de borçlanmaya biraz daha ağırlık verilmesinin değerlendirildiği öğrenildi. TBMM'de kabul edilen 2020 merkezi yönetim bütçe büyüklüğü 1 trilyon 172 milyar TL seviyesinde. “

2023'e ilişkin ilk cari tahminler yapılacak

Bu yıl açıklanacak OVP ve OVMP ile 2023 yılı cari plan ufkuna girilmiş olacak. 3 yıllık projeksiyonla hazırlanacak her iki belgeyle, OVMP'de, 2021'in bütçe ve diğer hedefleri yanında, 2022 ve 2023'ün bütçe ve temel ekonomik büyüklüklerine yönelik tahminler de yer alacak. 2011 ve 2012'de çeşitli çalışmalarda, 2023 için küresel ekonomik büyüklükte ilk 10 ülkeden biri olmak başta gelmek üzere bir dizi hedef konulmuştu. Uzunca bir süredir bu hedeflerin gerçekleşmesi beklenmiyor ancak Cumhuriyetin kuruluşunun 100. yılında ekonomik olarak gelinecek seviyeye ilişkin ilk cari tahminler yapılmış olacak.

Bakan Pekcan'dan ABD ile 100 milyar dolarlık ticaret hacmi vurgusu

Ticaret Bakanı Pekcan, "ABD ile 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine doğru hızla ilerlememiz gerektiğine inanıyorum." dedi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, ABD ve Türkiye arasındaki mevcut ekonomik ilişkilerin potansiyeli yansıtmadığını belirterek, "100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine doğru hızla ilerlememiz gerektiğine inanıyorum. Buna ulaşmak için iki ülke iş dünyasının istekliliği ve katkıları kritik rol oynayacaktır." dedi.

Bakan Pekcan, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) ile ABD Ticaret Odası tarafından düzenlenen 38'inci Amerikan-Türk Konferansı'na video konferans yöntemiyle katıldı.

Pekcan, burada yaptığı konuşmada, Türkiye'nin ABD ile ortaklığına değer verdiğini ve ülkeyle bağlarını geliştirmeye hazır olduğunu söyledi.

Dünyanın önemli bir değişim sürecinden geçtiğine işaret eden Pekcan, iki ülke arasındaki bağların bu zorluklarla başa çıkmak için yeterli güçte olduğunu ifade etti.

Ticaret hacminde bu yılın ilk 8 ayında yüzde 3,5'lik artış

Pekcan, iki ülkenin ticaret ve iş ilişkilerinin son yıllarda arttığına dikkati çekerek, "2002 yılında 6,4 milyar dolar olan ikili ticaret hacmi, 2019'da 21,1 milyar dolara yükseldi. Ayrıca 2020'nin ilk 8 ayında ticaret hacmimiz yüzde 3,5 arttı. Bugün Türkiye'de, toplam 12,8 milyar dolarlık yatırımla 2 bine yakın Amerikan şirketi faaliyet gösteriyor. Türkiye'nin ABD'deki doğrudan yabancı yatırımı yaklaşık 6,8 milyar dolar seviyesinde bulunuyor ve bu her geçen gün artıyor." bilgilerini verdi.

Bakan Pekcan, "Son on yılda önemli bir ticaret ve yatırım hacmi gözlemlemiş olsak da her iki ülkenin potansiyeli düşünüldüğünde bu yeterli bir oran değil." diye konuştu.

"İki ülke iş dünyası arasındaki iş birliğini artırmak çok büyük önem taşıyor"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve ABD Başkanı Donald Trump'ın ticaret başta olmak üzere her alanda daha güçlü iş birliğine ihtiyaç olduğu konusunda hemfikir olduğunu aktaran Pekcan, bu nedenle ikili ticari ilişkiler için 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefinin belirlendiğini ve ABD Ticaret Bakanı Wilbur Ross ile bu hedefi gerçekleştirmek için yakın bir şekilde çalıştıklarını anlattı.

Pekcan, öncelikli sektörlerin belirlendiğini ve her iki tarafın beklentilerinin konuşulduğunu belirterek, "Özel sektör bakış açısını sürece yansıttık ve şimdiye kadar ortak çalışmadan çok memnun kaldık. Sonuç olarak liderlerimizin belirlediği hedefe bağlıyız. 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine doğru hızla ilerlememiz gerektiğine inanıyorum. Buna ulaşmak için iki ülke iş dünyasının istekliliği ve katkıları kritik rol oynayacaktır. İki ülke iş dünyasının arasındaki iş birliğini artırmak çok büyük önem taşıyor." dedi.

"Ticaret ortamını iyileştirmek için bazı adımlar gerekli"

Ticaret ortamını iyileştirmek için bazı adımların gerekli olduğuna işaret eden Ticaret Bakanı Pekcan, şunları kaydetti:

"Bu bağlamda, çelik ve alüminyum (Bölüm 232) soruşturması nedeniyle çeliğe ek vergilerin uygulanması ve Türkiye'nin GSP (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) programından çıkarılması gibi ABD hükümetinin politikaları ortak hedefimize ulaşma çabalarımızı olumsuz etkiliyor. Nitekim Bakanlıklarımız arasındaki kapsamlı diyaloga rağmen sınırlı sayıda ürünü GSP programına yeniden dahil etme talebimiz olumlu bir yanıt alamadık. Benzer şekilde, çelik ve alüminyum (Bölüm 232) tedbirleriyle ilgili olarak diğer birçok ülkeye teklif edilen makul düzeyde bir kota müzakeresine hazır olduğumuzu ifade ederken, ne yazık ki bu alanda da ilerleme olmadı."

Pekcan, enerji alanında Avrupa ülkeleri arasında Türkiye'nin geçen yıl itibarıyla ABD'den en büyük LNG ithalatçılarından birisi olduğunu belirterek, "Bizim açımızdan böyle olumlu bir gelişmeye rağmen, mevcut önlemlere ek olarak, ABD Ticaret Temsilcisi Ofisi yakın zamanda dijital vergi hizmetleriyle ilgili soruşturma başlattı. Soruşturma sonundaki alınabilecek önlemler de ticari bağlarımızı olumsuz etkileyebilir." diye konuştu.

ABD'nin bu tür politikalarının Türk firmalarının ABD pazarına giriş olanaklarını ciddi şekilde sınırladığına ve iki ülke başkanlarının ortak vizyonu ile çeliştiğine işaret eden Pekcan, LNG veya mobilya gibi belirli ürünlerdeki ihracatı teşvik etmek için ticaret misyonları düzenlemeye

yönelik ortak niyetlerinin olduğunu ancak bunun pandemi nedeniyle henüz gerçekleşemediğini ifade etti.

"Türkiye'nin ABD'li yatırımcılar için oldukça çekici olduğuna inanıyoruz"

Enerji, konfeksiyon, tekstil, mobilya, mücevherat, beyaz eşya ve yapı malzemeleri gibi belirlenen öncelikli sektörlerde bir dizi çevrim içi etkinliğin hayata geçirilebileceğini dile getiren Bakan Pekcan, "Diğer birçok gelişmekte olan ülkeyle karşılaştırıldığında Türkiye, pazar erişimi için geniş fırsatlar sağlıyor ve daha güçlü, daha rekabetçi ve liberal bir iş ortamı oluşturmaya kendini adanmış durumda." değerlendirmesinde bulundu.

Pekcan, Türkiye'nin ABD tarafı için önemli olan konuların farkında olduğunu belirterek, Türkiye'nin ABD hükümeti ile çalışmaya, dengeli ve karşılıklı bir temelde ilerleme şartıyla tüm konuları açıkça tartışmaya hazır olduğunu dile getirdi.

Daha fazla ticaret ve yatırım için daha derin ikili iş birliğinin sağlanmasının ikili ilişkilerin geliştirilmesinin temel reçetesi olduğunun altını çizen Pekcan, şöyle devam etti:

"Türkiye'nin sağlam üretim altyapısının, üretim merkezlerini çeşitlendirmeyi düşünecek ABD'li yatırımcılar için oldukça çekici olduğuna inanıyoruz. Özellikle Türkiye'nin devam eden teknolojik dönüşüm sürecine hizmet edecek projelerle ilgileniyoruz. Yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve yüksek katma değerli ürün ile hizmetlere yönelik ilgili yatırımları teşvik edeceğiz. Mevcut sanayi bölgelerine ek olarak, yeni teşvikler sağlayarak yüksek teknoloji yatırımlarını teşvik etmek için kısa süre önce Türkiye'de yepyeni bir 'ihtisas serbest bölgesi' modeli başlattık. İlk ihtisas serbest bölgesi, halihazırda İstanbul'da belirlendi ve yeni yatırımcıları bekliyor."

Belirli sektörlerde ikili ticaret anlaşması çağırısı

Ticaret Bakanı Pekcan, savunma sanayi gibi alanlarda Türk ve Amerikan şirketlerinin birlikte çalışma konusunda geniş deneyime sahip olduğunu hatırlatarak, "ABD'nin belirli projeler için ihracat lisanslarını erteleme veya reddetme uygulamalarının şirketlerimiz arasındaki iş birliğine zarar verdiğini belirtmeliyim. Bu vesile ile bu tür uygulamaların üstesinden gelme çabalarımızı desteklemek için Amerikan şirketlerini ve onların Türk ortaklarını bu konuyu ABD'li yetkililere daha sesli bir şekilde gündeme getirmeye davet ediyorum." diye konuştu.

Gelecek aylarda ortak hedeflere ulaşmak için Türkiye ve ABD'nin somut adımlara odaklanarak birlikte daha yakın ve yoğun çalışması gerektiğini vurgulayan Pekcan, "Kısa veya orta vadede, belirli sektörlerde ticareti karşılıklı olarak serbestleştirmeye yönelik ikili bir anlaşmanın imzalanmasının ticari ilişkilerimize önemli bir ivme kazandıracağını belirtmeliyim." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Macron ile görüştü

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Fransa Cumhurbaşkanı Macron ile görüştü. Görüşmede, Türkiye-Fransa ilişkileri ve Doğu Akdeniz başta olmak üzere bölgesel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, Fransa Cumhurbaşkanı Macron'dan gelen talep üzerine gerçekleşen görüşmede, Türkiye-Fransa ve Türkiye-AB ilişkileri ile Doğu Akdeniz başta olmak üzere bölgesel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede, Doğu Akdeniz'deki gerginliğin sebebinin Türkiye'nin ve Kıbrıs Türklerinin bölgedeki meşru haklarının yok sayılması olduğuna işaret ederek, Fransa'nın Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum kesiminin gerginliği tırmandıran maksimalist iddia ve adımlarını desteklemesine anlam veremediğini belirtti.

Türkiye'nin kimsenin hakkında gözü olmadığını ancak kendi haklarını da kimseye yedirmeyeceğini vurgulayan Erdoğan, her zaman olduğu gibi bugün de sorunların çözümü için diyalog ve iş birliğini savunduklarını ifade etti.

"Tansiyonu düşürmek için diplomasi fırsatları değerlendirilmeli"

Tansiyonu düşürmek için diplomasi fırsatlarının değerlendirilmesi ve sürdürülebilir müzakere süreçlerinin hayata geçirilmesi gerektiğinin altını çizen Erdoğan, tüm sorunları masada konuşmak ve çözmek istediklerini dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu süreçte Fransa'dan da sağduyulu ve yapıcı bir tutum beklediklerini, Türkiye-Fransa arasında istişare ve iletişim mekanizmasının sürekli olarak işletilmesinde fayda gördüğünü kaydetti.

Erdoğan, AB Liderler Zirvesi'nden Türkiye'ye ilişkin yapıcı diyalog ve iş birliğini teşvik eden bir yaklaşımın çıkmasının da bölgesel meselelerin çözüm imkanları açısından önemli olduğunu vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan Doğu Akdeniz mesajı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Doğu Akdeniz'de bir süredir yaşanan gerilimin gerisinde 'kazanan hepsini alır' anlayışıyla hareket eden ülkeler bulunuyor. Ülkemizi dışlama amaçlı nafile adımların başarı şansı kesinlikle yoktur" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'na video mesajla seslendi.

Bu zor dönemde, Birleşmiş Milletlerde yürüttüğü başarılı çalışmalar dolayısıyla Muhammed Bande'ye teşekkür eden Erdoğan, Genel Kurul Başkanlığını devralan Büyükelçi Volkan Bozkır'a da tebriklerini ilettili.

Erdoğan, Büyükelçi Bozkır'ın ülkelerin ezici çoğunluğunun desteğiyle bu göreve seçilmesinin, tecrübeli bir diplomat ve siyasetçi olarak şahsi meziyetlerinin yanı sıra Türkiye'ye duyulan güvenin de işareti olduğunu söyledi.

Birleşmiş Milletler sistemindeki en üst düzeyli görevi üstlenen ilk Türk vatandaşı olarak Büyükelçi Bozkır'ın, uluslararası toplumun sesi ve vicdanı olacağına inandığını belirten Erdoğan, kendisinin görevini adil ve şeffaf bir şekilde yürüteceğinden şüphe duymadığını vurguladı ve Bozkır'a başarılar diledi.

Genel Kurul'un "COVID-19'la mücadele ve çok taraflılık" temasıyla düzenlenmesini, isabetli bulunduğunu belirten Erdoğan, Türkiye'nin bu konudaki taahhütlerine bağlı ve COVID-19'la mücadeleye destek vermekte kararlı olduğunu söyledi.

Salgının, dünyayı çeşitli sınamalarla baş etmekte zorlandığı bir dönemde yakaladığını ifade eden Erdoğan, zaten tartışılan küreselleşme, kurallara dayalı uluslararası sistem ve çok taraflılığın, salgının etkisiyle şimdi daha da çok sorgulandığını dile getirdi.

Bardağın dolu ve boş taraflarının doğru ve samimi şekilde değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Erdoğan, şöyle devam etti:

"Bardağın boş kısmında, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere, çok taraflı örgütlerin reform ihtiyacı bulunuyor. Mevcut küresel mekanizmaların, bu krizde ne kadar etkisiz kaldığını gördük. Öyle ki, Birleşmiş Milletlerin en temel karar alma organı olan Güvenlik Konseyinin salgını gündemine alması haftalar, hatta aylar sürdü. Salgının başlarında, ülkelerin kendi hallerine terk edildiği bir manzara ortaya çıktı. Böylece, yıllardan beri bu kürsüden ısrarla dile getirdiğim 'Dünya Beşten Büyüktür' tezinin haklılığını bir kez daha görmüş olduk. İnsanlığın kaderi sınırlı sayıda ülkenin keyfine bırakılamaz. Uluslararası örgütlerdeki itibar kaybının önüne geçmek için öncelikle zihniyetimizi, kurumlarımızı ve kurallarımızı gözden geçirmeliyiz. Etkin çok taraflılık, etkin çok taraflı kurumların varlığını gerektirir. Güvenlik Konseyinin yeniden yapılandırılmasından başlayarak, kapsamlı ve anlamlı reformları süratle uygulamaya sokmalıyız. Konseyi, daha etkin, demokratik, şeffaf, hesap verebilir bir yapıya ve işleyişe kavuşturmalıyız."

"Yerel çözümlerin ancak günü kurtaracak"

Aynı şekilde, uluslararası toplumun ortak vicdanını yansıtan Genel Kurulun da güçlendirilmesi gerektiğinin altını çizen Erdoğan, bardağın dolu tarafında ise BM'nin insanlığın barış, adalet ve refah arayışında bir dönüm noktası olma potansiyelini sürdürmesinin bulunduğunu söyledi.

"Henüz salgın krizinin üstesinden gelemediğimizi de göz önünde bulundurarak, çok taraflı iş birliği için elimizdeki kurumları ve mekanizmaları en etkin şekilde kullanmaya çalışmalıyız." diyen Erdoğan, sorunların küresel olduğu durumlarda, yerel çözümlerin ancak günü kurtaracağını ifade etti.

Uzun vadeli çözümler için uluslararası dayanışmanın şart olduğunu vurgulayan Erdoğan, Türkiye'nin salgın krizinin ilk günlerinden itibaren, tüm uluslararası platformlarda iş birliği çağrısında bulunduğunu, G-20'de, Türk Konseyinde, MİKTA'da, İslam İşbirliği Teşkilatında ve diğer platformlarda salgınla mücadele amaçlı çalışmaların en önünde yer aldığını aktardı.

Erdoğan, Türkiye'nin "Dost kara günde belli olur" anlayışıyla tıbbi malzeme yardımı talep eden 146 ülkeye ve 7 uluslararası kuruluşa elini uzattığını, yürüttüğü tahliye operasyonlarıyla, 141 ülkedeki 100 binden fazla vatandaşın evlerine dönüşünü sağladığını, aynı seferlerle 67 ülkeden 5 bin 500'den fazla yabancıyı da vatanlarına kavuşturduğunu kaydetti.

Tüm bunları koronavirüs diplomasisi niyetiyle yapmadıklarını dile getiren Erdoğan, "Yardım ve tahliye çalışmalarımız için kimseden herhangi bir karşılık beklemedik, beklemiyoruz. Mağdurların ve mazlumların yanında olmak, milletimizin mayasında ve girişimci ve insani dış politikamızın özünde vardır. Buradan bir kez daha, tıbbi malzeme ve ilaç tedariki ile aşı geliştirme çalışmalarının rekabet konusu yapılmaması çağrısında bulunuyorum. Hangi ülkede üretilirse üretilsin, kullanıma hazır hale getirilecek aşılar, insanlığın ortak istifadesine sunulmalıdır." değerlendirmesinde bulundu.

"Bir kez daha tecrübe ettik"

Salgınla birlikte, devlet kapasitesi, etkin yönetim ve dayanıklılık gibi unsurların ne kadar hayati role sahip olduğunu hep birlikte bir kez daha tecrübe ettiklerini belirten Erdoğan, Türkiye'nin başarı hikayesinin arkasında, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile tesis ettiği etkin yönetim mekanizmaları, sağlık alanındaki altyapı yatırımlarının geliştirdiği yüksek kapasite ve yetişmiş insan kaynağının bulunduğunu anlattı.

Bununla beraber, salgının dünya genelindeki çatışma dinamiklerini olumsuz etkilediğini ve kırılganlıkların arttığını ifade eden Erdoğan, "BM Genel Sekreteri'nin, bizim de desteklediğimiz, küresel insani ateşkes çağrısının somut sonuçlar doğurmamış olmasından üzüntü duyuyoruz. Türkiye olarak, ülkemize ve insanlığa yönelen tehditleri, gerektiğinde her türlü inisiyatifi alarak, bertaraf etmenin yollarını arıyoruz." dedi.

Suriye'de 10'uncu yılına giren ihtilafın, bölgenin güvenlik ve istikrarı için tehdit oluşturmaya devam ettiğini de belirten Erdoğan, şunları söyledi:

"Bölgede DEAŞ'a karşı ilk ve en ciddi darbeyi vuran ülke olarak, PKK/YPG terör örgütüyle de mücadeleyi sürdürüyoruz. Uluslararası toplum olarak, tüm terör örgütlerine karşı aynı ilkeli tutumu takınmadan ve kararlı duruşu göstermeden, Suriye meselesine kalıcı çözüm bulamayız. Bu yaklaşım, Suriye'ye güvenli ve gönüllü geri dönüşlerin temin edilmesi için de şarttır. Suriye'de terör örgütlerinden kurtardığımız bölgelere 411 binin üzerinde Suriyeli kardeşimizin dönmesi bunun en açık göstergesidir."

Aynı şekilde, Türkiye'nin güvenli hale getirdiği bölgeler sayesinde, İdlib başta olmak üzere, ülkenin çeşitli yerlerinden milyonlarca Suriyelinin de vatanlarından ayrılmalarının önüne geçtiğini vurgulayan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Türkiye, yıllardır 4 milyona yakın Suriyeli sığınmacıyı, tüm ihtiyaçlarını karşılayarak kendi topraklarında barındırıyor. Bir o kadar Suriyelinin ihtiyaçlarını da sınırımıza yakın yerler başta olmak üzere, kontrol altında tuttuğumuz bölgelerde, yerinde karşılıyoruz. Son olarak bu kardeşlerimiz için İdlib'de ve diğer yerlerde onbinlerce briket konut inşa ediyoruz. Bütün bu faaliyetleri, uluslararası toplumdan ve uluslararası kuruluşlardan kayda değer bir destek almadan, kendi imkanlarımızla ve halkımızın desteğiyle yürütüyoruz. Suriye'deki ihtilafın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 2254 sayılı kararındaki yol haritası temelinde çözülmesi, hepimizin önceliği olmalıdır. Bunun için özellikle Birleşmiş Milletlerin himayesinde başlatılan, Suriyeliler tarafından da sahiplenilen ve yönlendirilen siyasi sürecin başarıyla sonuçlandırılması gerekiyor. Suriye'nin, toprak bütünlüğü ve siyasi birliği korunmuş olarak kalıcı bir barışa ulaşabilmesi, ancak bu şekilde mümkündür. Bu hedef gerçekleşene kadar, Suriye'nin siyasi birliği ve toprak bütünlüğü ile milli güvenliğimize kasteden terör örgütlerini engellemekte kararlıyız."

Doğu Akdeniz mesajı

"Libya'nın meşru hükümetinin yardım çağrısına somut cevap veren tek ülke Türkiye olmuştur"

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi dışlama amaçlı nafile adımların başarı şansının kesinlikle olmadığını söyledi.

Erdoğan, bugün dünyada en çok sığınmacıya ev sahipliği yapan Türkiye gibi ülkelerin, yaptıkları fedakarlıkla tüm insanlığın onurunu kurtardığını, buna karşılık aralarında bazı Avrupa ülkelerinin de yer aldığı kimi devletlerin, sığınmacıların ve göçmenlerin haklarını ihlal ettiğini kaydetti.

"Cenevre Sözleşmesi'ni ve uluslararası insan hakları sistemini aşındıran bu ihlaller karşısında Birleşmiş Milletlerin güçlü bir tavır almasının vakti gelmiştir." ifadesini kullanan Erdoğan, şöyle devam etti:

"Libya'da, darbecilerin geçen yıl meşru Milli Mutabakat Hükümeti'ni devirmek için başlattığı saldırılar, bu ülkeye sadece acı ve yıkım getirmiştir. Uluslararası toplum, yapılan katliamların, insan hakları ihlallerinin ve özellikle Tarhuna şehrinde bulunan toplu mezarların hesabını, ne darbecilerden, ne de destekçilerinden sorabilmiştir. Libya'nın meşru hükümetinin yardım çağrısına somut cevap veren ve destek sağlayan tek ülke Türkiye olmuştur. Libya'da kalıcı siyasi çözümün, Libyalılar tarafından yürütülecek kapsayıcı ve kapsamlı diyalog yoluyla tesis edilebileceğine inanıyoruz."

CHP'li Özgür Özel ittifak sorusuna böyle yanıt verdi

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, 'HDP ile ittifak kurulacak mı' şeklindeki soruya, "Birileri istiyor diye HDP'yi şeytanlaştırıyor değiliz, birileri söylüyor diye HDP'yi ittifak ortağımız diye ilan edecek değiliz" şeklinde yanıt verdi.

DHA

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, CHP İstanbul İl Başkanlığı'nda basın toplantısı düzenledi. Özgür Özel, gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Basın mensuplarının sorularını da yanıtlayan Özgür Özel, 'CHP ile HDP ittifak yapacak mı' sorusuna şu yanıtı verdi:

"Cumhuriyet Halk Partisi bir tane ittifak yapıyor. İstanbul'da da gördünüz. O yaptığı ittifak Türkiye'de millet ittifakıydı. İstanbul'da İstanbul ittifakına dönüştü. İstanbul'un yıllardır talan edilmesinden, imar değişikliklerinden, rüşvet çarkından sıkılmış bütün İstanbullularla temiz yönetilen bir İstanbul için bir ittifak kuruldu. İstanbul'u İstanbul ittifakı kurtardı.

Türkiye'yi de Türkiye ittifakı kurtaracak. Cumhuriyet Halk Partisi yapılan bütün anket sonuçlarına göre bakıldığında baraj sorunu olmayan iki partiden bir tanesi. İttifak barajı aşmak için gerekiyor. Burada CHP'nin bugünden yarına bizim bir ittifaka ihtiyacımız var, yok gibi bir ihtimali, durumu yok.

Ancak CHP'nin ittifakı millet ittifakı. O ittifak ortaklarımızla ilişkilerimizi sürdürmeye devam ediyoruz. Halkların Demokratik Partisi'ni 6 milyonun üzerinde aldığı oyla, meclise milletin yolladığı meşru bir parti olarak görüyoruz. Diğer siyasi partilerle ilişkilenmemizin dışında bir ilişkilenmemiz yok. Birileri istiyor diye HDP'yi şeytanlaştırıyor değiliz, birileri söylüyor diye HDP'yi ittifak ortağımız diye ilan edecek değiliz."

Yunanistan: Türkiye ile İstanbul'da görüşmelere devam edeceğiz

Yunanistan Dışışleri Bakanlığı Türkiye ile kıta sahanlığı görüşmelerini sürdürme kararı aldı. 2016 yılında askıya alınan görüşmeler İstanbul'da yapılacak.

Türkiye ve Yunanistan, Doğu Akdeniz'de karşılık Navtex ilanlarıyla başlayan gerginliğin giderilmesi için yeni bir adım attı. Reuters'in haberine göre, Doğu Akdeniz'deki gerginliğin giderilmesi için Türkiye ve Yunanistan görüşmeleri İstanbul'da sürdürecektir.

GÖRÜŞMELER 2016'DA ASKIYA ALINMIŞTI

Yunanistan Dışışleri Bakanlığı, Türkiye ile kıta sahanlığı müzakerelerini sürdürme kararı aldıklarını açıklarken, 2016 yılında askıya alınan görüşmelerin yakın gelecekte İstanbul'da yapılacağını duyurdu.

ÖMER ÇELİK: YER BELLİ DEĞİL

AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik de MKYK sonrası konuyla ilgili açıklama yaptı. Basın mensuplarının sorularını cevaplayan Çelik "Yer belirlenmiş değil. Henüz kesinleşen bir şey yok" dedi.

Bugün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, AB Konseyi Başkanı Charles Michel ve Almanya Başbakanı Angela Merkel ile üçlü video konferans görüşmesi gerçekleştirmişti. Doğu Akdeniz'deki gelişmelerin değerlendirildiği üçlü zirvede, Türkiye ve Yunanistan'ın istikşafi görüşmelere başlamaya hazır olduğu ifade edilmişti.

BAŞ DÖNDÜREN TRAFİK

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Avrupa Birliği (AB) Konseyi Başkanı Charles Michel ve Almanya Başbakanı Angela Merkel ile üçlü formatta bir video konferans görüşmesi gerçekleştirmişti.

İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, üçlü zirvede, Türkiye-AB ilişkileri kapsamlı bir şekilde ele alındı. Doğu Akdeniz'deki gelişmelerin de değerlendirildiği zirvede, Türkiye ve Yunanistan'ın istikşafi görüşmelere başlamaya hazır olduğu ifade edilmişti.

Doğu Akdeniz'deki gerilime benzin döken Fransa Cumhurbaşkanı Macron da, geride bıraktığımız günlerde Türkçe tweet ile Türkiye'ye mesaj göndermişti.

Twitter'dan paylaşım yapan Macron "Ajaccio'da, Türkiye'ye net bir mesaj gönderdik: iyi niyetli, naiflik sorumlu bir diyalogu yeniden açalım. Bu çağrı bundan böyle Avrupa Parlamentosu'nun da çağrısı. Görünüşe göre de işitilmiş. İlerleyelim" ifadelerini kullanmıştı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan da Macron'u sık sık sert cümlelerle eleştirmişti, son olarak Erdoğan Macron için "Sayın Macron, senin şahsımla daha çok sıkıntın olacak. Macron tarih bilgin de yok. Sen Fransa'nın tarihini de bilmiyorsun. Önce Türk milletiyle uğraşma, Türkiye'yle uğraşma" demişti.

Türkiye'den Ege'de yeni Navtex ilanı

Türkiye, Limni Adası'nın Lozan ile belirlenen gayri askeri statüsü ihlal edildiği için Ege'de yeni Navtex ilan etti.

Türkiye, Ege Denizi'nde 24 Eylül'e kadar geçerli olan yeni Navtex ilan etti.

İzmir Navtex İstasyonu'ndan yapılan duyuruda, "Limni Adası'nın 1923 Lozan Antlaşması ile belirlenen gayri askeri statüsü ihlal edilmiştir" denildi.

Türkiye, 19-20 Eylül tarihleri arasında Ege Denizi'nde, 21-27 Eylül'de Sinop sahasında Atış Eğitimi yapılacağını duyurmuştu.

6  lke Doğu Akdeniz’de Türkiye’siz gaz forumu kurdu

1-2 Ekim’e ertelenen AB zirvesi öncesinde Doğu Akdeniz’de içinde Türkiye’nin yer almadığı bir gaz forumu kuruldu. Filistin’in de parçası olduğu belirtilen Mısır merkezli foruma katılan ülkeler, ortak bildiri yayımladı.

Türk ve Yunan Savunma Bakanlığı yetkililerinin NATO karargahındaki teknik toplantılarının beşincisi gerçekleşirken, Akdeniz’e kıyısı olan altı  lke, Doğu Akdeniz’de bulunan doğalgaz kaynaklarının çıkarılması ve ihracatını teşvik etmek amacıyla Mısır merkezli h k metler arası bir kurum kurduğunu duyurdu. Merkezi Mısır olacağı belirtilen, İsrail, Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), İtalya ve Ürdün’ün de parçası olduğu Doğu Akdeniz Gaz Forumu’nun (EMGF) kurum tüzüğü internetten yayımlanan törenle imzalandı.

Filistin de forumun parçası, Fransa katılmak için başvurdu

İsrail Enerji Bakanı Yuval Steinitz, Filistin Ulusal Yönetimi’nin de forumun bir parçası olduğunu belirtti. Reuters’a göre Fransa’nın da foruma katılmak istediği, ABD ve Avrupa Birliği’nin ise gözlemci olarak forumda yer almak istediği belirtiliyor. Yayımlanan ortak bildiriye göre forum, enerji alanında işbirliği yoluyla "bölgesel istikrar ve refahın ilerletilmesine" katkıda bulunacak.  yeleri geçen yılın ba ından bu yana Kahire’de birkaç

toplantı düzenleyen forumun, katılmak isteyen tüm Doğu Akdeniz ülkelerine açık olduğu ve diğer devlet veya kuruluşların gözlemci olarak katılabileceği belirtildi.

Ürdün ve Mısır'a 30 milyar dolarlık İsrail doğalgazı

Steinitz yaptığı açıklamada türünün ilk örneği olan forumun Arap ve Avrupa ülkeleri için bölgesel işbirliği getireceğini, 30 milyar dolar değerinde İsrail gazının Ürdün ve Mısır'a ihraç edilmesine ilişkin kontratlar yapıldığını ve bunun sadece başlangıç olduğunu söyledi. Mısır, bu yıl başında Avrupa ve Asya'ya tekrar ihraç etmek için İsrail doğalgazını ithal etmeye başlamıştı. Türk yetkililerin geçtiğimiz günlerde Münhasır Ekonomik Bölge anlaşması teklif ettiği öne sürülen Mısır, İtalyan enerji şirketi Eni ile 2015 yılında 849 milyar metreküp büyüklüğünde olduğu düşünülen Zohr doğalgaz sahasını keşfetmişti. Ancak bölgesel siyaset, altyapı ve ulaşım maliyetleri, bölgedeki gazın çıkartılmasına ilişkin süreci karmaşıklaştırmıştı. Sonrasında Mısır, Yunanistan ile Türkiye'nin hak iddia ettiği MEB ile örtüşen bir anlaşma imzamıştı. Türkiye bu anlaşmayı tanımıyor.

'Türkiye büyük ihtimalle haklı'

Öte yandan İspanya Navarra Üniversitesi Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesörü Michael Tanchum, Foreign Policy için kaleme aldığı yazıda Türkiye'nin Yunanistan'ın deniz yetki alanı iddialarını dayandığı Sevilla Haritası'na karşı çıkmakta haklı olduğunu yazdı. Tanchum, BBC gibi basın organlarında da yer alan yazısında Türkiye'nin "büyük ihtimalle daha geniş bir MEB'e sahip olması gerektiğini yazdı. Tanchum Türkiye'nin BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne (UNCLOS) taraf olmaması nedeniyle Yunanistan veya Güney Kıbrıs'a dava açmadığını, bu nedenle de iddiasına yasal zemin kazandıramadığını öne sürdü.

Belarus yaptırımları Güney Kıbrıs'ın vetosuyla liderler zirvesine kaldı

Avrupa tarafında ise pazartesi günü gerçekleşen Dış İlişkiler Konseyi'nde Belarus'a uygulanacak yaptırımlar, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Türkiye'ye de yaptırım uygulanmasını isteyerek veto etmesi sonucu uygulanamıyor. Olası bir yaptırım kararı 1-2 Ekim'e ertelenen AB liderler zirvesinde sonuçlandırılacak.

ZİRVENİN AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNE YENİ SOLUK GETİRMESİNİ UMUYORUM

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, AB Konseyi Başkanı Charles Michel ve Almanya Başbakanı Angela Merkel ile üçlü video konferans görüşmesi gerçekleştirdi. Üçlü zirvede, Doğu Akdeniz'deki gelişmeler değerlendirildi, Türkiye ve Yunanistan'ın istikşafi görüşmelere başlamaya hazır olduğu ifade edildi. Erdoğan görüşmede diyalog kanallarının işletilmesi için yakalanan nispi ivmenin karşılıklı adımlarla korunması gerektiğini vurguladı. Zirvenin Türkiye-AB ilişkilerine yeni bir soluk getirmesini umduğunu belirten Erdoğan, Gümrük Birliği

anlaşmasının güncellenmesi, vize serbestisi ve göç mutabakatı konularında somut adımlar atılması halinde ilişkilerin yeniden olumlu bir yöne evrileceğinden emin olduğunu belirtti.

‘KIBRIS’TA ÇİFT TARAFLI VE ORTAK FEDERE DEVLET’

Gelişmelere paralel Yunanistan Cumhurbaşkanı Katerina Sakellaropoulou, Euronews’de yer alan habere göre, Doğu Akdeniz’de tansiyonun düşürülmesinin öncelikli hedefinin “Türkiye’nin GKRY’ye ait egemenlik haklarını yeniden ihlal etmesinin önüne geçmek ve Kıbrıs sorununu çözmek” olduğunu söyledi, bu çabaların BM Güvenlik Konseyi’nde görüşüldüğü şekliyle “çift taraflı ve ortak federe devlet” şeklinde olacağını belirtti. Sakellaropoulou konuşmasında çözümün ön koşulları arasında “Çağ dışı bir garantörlük, işgale ilişkin haklar ve işgalci bir ordunun kaldırılması olduğu” ifadelerini kullandı. Türkiye’nin bölgedeki kazanımlarını kabul etmeyeceklerini belirten Yunan Cumhurbaşkanı “Sarsılmaz ortak hedefimiz ‘işgali’ sonlandırmak ve Kıbrıs’a BM Güvenlik Konseyi’nin bağlayıcı kararları doğrultusunda çözüm bulmaktır” diye konuştu.

Alman Büyükelçi, FAZ’a yazdı: AB, Erdoğan’dan sonrasını da düşünmeli

2015-2020 yılları arasında Almanya’nın Türkiye Büyükelçiliği görevini yürüten Martin Erdmann, FAZ.net için Türkiye’ye ilişkin bir makale kaleme aldı. Erdmann, makalesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın iktidarının çözülmeye başladığına yönelik işaretlerin görmezden gelinmemesi gerektiğini belirterek Avrupa’nın Erdoğan’dan sonraki süreci de düşünmesi gerektiği uyarısını yaptı. Erdmann, "Çünkü Türkiye müttefikimiz olmaya devam ediyor" dedi. Erdmann bu hafta Brüksel’de gerçekleşecek zirvede bazı başkentlerin (Paris, Viyana) AB üyelik müzakerelerinin tamamen durdurulması gerektiğini ve Ankara’ya izlenen ‘ikiyüzlü’ politikaların sonlandırılmasını talep ettiğini, Atina ve Lefkoşa’nın ise sert yaptırımlar talep ettiğini belirtti. Erdmann’ın yazısı şöyle devam ediyor: "Ancak tüm bu önerilerin AB’nin kendisine de istenmeyen yan etkileri olur. Hatta muhtemelen bu iki öneri de işe yaramayıp suya düşecek, aksine Ankara liderliğine ‘Türkiye’nin düşmanları’yla ilgili bir propaganda hikayesi vermiş olacak. ...Peki ne yapmalı? Yanıt, Erdoğan Sisteminin geri kalan ömrünün ötesine bakmak gerekiyor. Tersliklerini ve makul olmayan taleplerini yönetmek, yol üzerindeki muhtemel gerilimler! olabildiğince azaltmak gerekiyor.

1.4 milyar lira tasarruf etti

İktidar kanadının tüm engellemelerine rağmen yol alan Başkan Mansur Yavaş'ın 1.5 yıllık icraatı kalem kalem kamuoyuna ilan edildi. İşte o icraat:

- T.C. tabelası geri geldi.
- 7 alt geçit tamamladı (Fruko köprülÜ kavşaağı devam ediyor).
- Yalnızca sokağa çıkma yasağı döneminde 110 bin ton asfalt serdi.
- Tüm ihaleleri canlı yayınladı.
- İthal ağacı yasakladı, yerli ağaç ve çiçekle kenti donattı.
- Köylerde suyu ucuzlattı, öğrenci evlerinde suya yüzde 50 indirim yaptı.
- Kış aylarında öğrencilere çorba dağıttı.
- 60 TL'ye 200 bin kişilik abonman ile en ucuz öğrenci ulaşımından birini sağladı. Ulaşımı zor kampüslere ekspres hat koydurdu. Sorunlu kampüslere ücretsiz ring otobüsleri tahsis etti.
- Ankara genelinde asbestli boruları değiştirmeye başladı. Polatlı'ya Gerede suyunun götürölmesi için ihale sürecini tamamladı. 25 yıldır ihmal edilen onlarca bölgede su alt yapı çalışmaları yaptı.

- Metro ve otobüslerde cep bilet uygulamasını başlattı. Özel halk otobüsleri ANKARAKART'a geçti.
- 1 yılda 1.4 milyar tasarruf etti; bunun 1.1 milyarı ile geçmiş dönem borçlarını ödedi.
- Pandemi döneminde Ankara'da kimse aç ve açıkta bırakılmadı. 500 bin kişiye ulaşıldı.
- AOÇ arazisini kiralayıp üretime başladı.
- Sözleşmeli üreticilik projesine başlayıp hibe tohum desteği sağladı. Ürünler için alım garantisi vererek tarım hamlesini başlattı.
- Belediyeye ait arazilerde üretime başladı; üretilen ürünleri sosyal yardım alan ailelere dağıttı.
- 53.6 kilometrelik bisiklet yolu projesinin ilk etap çalışmalarına başladı. Başkent, ilk bisiklet yoluna kavuştu.
- Asfalt katılım payı şerhlerini kaldırdı.
- 30 Ağustos Zafer Parkı'nı kente kazandırdı.
- Başkent Mobil, Muhtar Mobil ve ABB TV'yi faaliyete geçirerek Belediye ile vatandaş arasında teknolojik köprüler kurdu.
- Ulus Projesi için çalışmalara başladı.
- Mamak hafif raylı sistemler proje ihalesini tamamladı.

Ali Ekber YILDIRIM

23 Eylül 2020

Traktör fiyatları yüzde 30 arttı, çiftçi sıra bekliyor

Tarımla ilgili veriler hep tartışılıyor. Üretim maliyetlerinin yüksek, ürün fiyatlarının düşük olması çiftçinin üretim yapmasını zorlaştırıyor. Üretimdeki en önemli araçlardan birisi olan traktörde fiyatlar artıyor. Bu çiftçi için yeni bir maliyet demek. Bu yılın başından bu yana traktör fiyatları ortalama yüzde 30 oranında artmasına rağmen çiftçi yeni traktör almak için 1 ile 3 ay arasında sıra bekliyor. Sıra beklemek istemeyenler ise ikinci el traktöre yönelince orada da fiyatlarda ciddi artışlar oldu

Araba fiyatlarındaki yüzde 100'ü bulan artış, ÖTV'nin artırılması, ikinci el otomobil fiyatlarının sıfır otomobil fiyatlarını geçmesi hemen her gün konuşuluyor.

Çiftçinin hem üretim hem de ulaşım aracı olarak kullandığı traktör fiyatları pek gündeme gelmiyor. Yılbaşından bu yana traktör fiyatlarında ortalama yüzde 30 civarında bir artış olduğu dikkat çekiyor. Bazı firmalar bu süreçte yüzde 15 zam yaparken bazıları yüzde 50'nin üzerinde zam yaptı. Otomobilde olduğu gibi traktörde de ikinci el piyasası daha hareketli. İkinci el traktör fiyatlarında da önemli artışlar oldu.

İkinci el traktör fiyatlarının artmasında geçen yıldan bu yana Suriye, Irak, Sudan, Afrika ve Balkan ülkelerine yapılan ikinci el traktör satışları da etkili oldu.

Üretim geçen yıla göre artıyor

Geçen yıl traktör üretimi son yılların en düşük seviyesine indi. Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği (TARMAKBİR) verilerine göre, son 5 yılda traktör üretim verilerine bakıldığında 2016'da 66 bin 915 traktör üretildi. 2017 yılında 72 bin 32 traktör üretimi ile rekor kırıldı. 2018 yılında üretim 47 bin 689'a indi. 2019 yılı ise traktör sektörü açısından kayıp yıl oldu. Türkiye'nin 2019 yılı traktör üretimi 29 bin 539 adede geriledi. Bu son yılların en düşük üretimi oldu.

Bu yıl ise üretimde geçen yıla göre artış var. İlk 7 aylık üretim 22 bin 104 adede ulaştı. Geçen yıla göre bakıldığında 7 aylık dönemde traktör üretiminde yüzde 36.7 oranında artış var.

Fakat bu aldatıcı olmasın son 5 yılın 7 aylık dönemleri değerlendirildiğinde üretimde yüzde 36.5 oranında düşüş var. 2016'da ilk 7 ayda 42 bin 933 adet traktör üretilmişti. 2017'de 40 bin 252 adet, 2018'de 36 bin 936 adet üretilmişken 2019'da aynı dönemde sadece 16 bin 165 traktör üretildi.

Yeni traktör ihracatında düşüş var

Traktör üretimi son 5 yıllık verilere göre, 2019'da en düşük seviyeye inerken, ihracat 16 bin 968 adet ile en üst seviyeye ulaşmıştı. Bu yılın ilk 7 aylık dönemine bakıldığında ihraç edilen traktör sayısı 8 bin 57 adet. Bu son 5 yılın en düşük seviyesi. 2016'da ilk 7 ayda 9 bin 37, 2017'de 8 bin 224, 2018 yılında 8 bin 365 adet ihracat yapıldı. Geçen yıl ise ilk 7 ayda 10 bin 368 adet ile en yüksek sayıya ulaşıldı. Geçen yıla göre traktör ihracatı ilk 7 aylık dönemde yüzde 22.3 oranında düştü. Son 5 yıla göre ise ihracattaki düşüş yüzde 9.3 seviyesinde.

Traktörde ÖTV yok KDV yüzde 8

Massey Ferguson'un üreticisi AGCO Grubu'nun Türkiye Genel Müdürü Mete Has'a göre, otomobil fiyatlarındaki artışın en önemli nedenlerinden birisi ÖTV'deki aşırı artışlar. Traktörde özel tüketim vergisi yok. Sadece yüzde 8 KDV var. İkinci el traktörde ise KDV yüzde 1.

AB dışındaki ülkelerden ithal edilen traktörlerde yüzde 21 vergi uygulanıyor.

Özellikle Amerika, Hindistan, Çin, Japonya gibi ülkelere yapılan traktör ithalatı bu yüzde 21 vergi nedeniyle büyük ölçüde azaldı.

Traktör parçalarını demonte şeklinde getirip Türkiye'de birleştirildiğinde, imal edildiğinde aksam ve motor için yüzde 13 ile yüzde 17 arasında vergi alınıyor. Bunlar da fiyatları etkiliyor. Fakat otomobildeki özel tüketim vergisi kadar etkili değil. Bu nedenle arabalarda fiyat artışı yılbaşından bu yana yüzde 100'ü aşarken traktördeki artış modellere göre yüzde 30 yüzde 40 seviyelerinde kaldı.

Yeni traktör için 1-3 ay sıra bekleniyor

Yeni traktör almak isteyen çiftçiler, modeline göre 1 ile 3 ay sıra beklemek zorunda. Bu nedenle otomobilde olduğu gibi traktörde de ikinci el satışlara yönelme var. Bu yönelme ikinci el traktör fiyatlarını artırdı.

İkinci el traktör fiyatlarını artıran bir diğer önemli faktör ise, Suriye, Irak, Sudan, Gürcistan, Balkan ülkeleri, Afrika ülkelerine yapılan ikinci el traktör satışı oldu. Sınır ticareti kapsamında Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki traktör bayileri komşu ülkelere ikinci el traktör satışı yapıyor. İzmir, Bursa bayileri bile bu ülkelere ikinci el traktör satıyor.

Geçen yıldan bu yana yurt dışına ikinci el traktör satışı artarak devam ediyor. Bu yılın 8 aylık döneminde 4-5 bin adet ikinci el traktörün yurt dışına satıldığı tahmin ediliyor. İkinci el traktörün satıldığı ülkeler, daha önceki yıllarda yeni traktör ihraç edilen ve bazı markaların çok iyi bilindiği ülkeler. Yedek parça sorunu yaşanmıyor. Fiyatı da uygun geliyor.

Ekim zamanı ve yokluk sendromu

Türkiye’de traktör satışlarının artmasında önemli faktörlerden birisi sonbahar veya kışlık ekim zamanı olması nedeniyle traktör ihtiyacı var. Traktörünü değiştirmek veya yeni almak isteyenler için piyasa açısından fırsat zamanı olarak değerlendiriliyor. Fakat traktör almak isteyenler aynı zamanda “yokluk sendromu” yaşıyor. Traktör alıcısı ya bulamazsam, alamazsam endişesi yaşıyor.

Üreticiler ne diyor?

Türkiye traktör pazarının en büyük üreticisi ve en fazla pazar payına sahip olan TürkTraktör yetkilileri pazardaki gelişmelere ilişkin değerlendirmeleri özetle şöyle:

“Genel ekonomideki gidişata paralel olarak traktör fiyatlarında da kaçınılmaz şekilde artış yaşanmaktadır. Kur ve enflasyonun etkilediği girdi maliyetleri baz alındığında, fiyat artışları toplamda hala maliyetteki artışların altında seyretmektedir.

Traktör pazarı, 2019’da tarihi düşük seviyelere inmiştir. Bu dönemden başlamak üzere 2.el traktör pazarı canlılığını korumuş ve 2020 yılında artan sıfır traktör satışlarına paralel olarak da ikinci el pazarında hareket artarak devam etmiştir.

Mekanizasyonun önemli bir parçası olan traktör satışlarında sadece yüzde 8 KDV uygulanmaktadır.

Başka birçok endüstride olduğu gibi COVID-19 kaynaklı olarak traktör üretimindeki parça tedarikinde, nisan ayından itibaren aksamalar yaşanmaya başlamıştır. Temelde, yurtdışından tedarik edilen malzemelerde ortaya çıkan bu aksama, pazardaki toplam üretimi olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Parça tedarikinde yaşanan bu problemlerden ötürü, dönem dönem pazarda traktör bulunurluğunda bekllemeler ortaya çıkmaktadır.”

Özetle, traktör satışlarında otomobildeki kadar olmasa da hem fiyat artışı var hem de çiftçiler yeni traktör almak için 1 ile 3 ay arasında sıra bekliyor. Beklemek istemeyen çiftçiler ikinci el traktöre yöneldiği için ikinci el fiyatları artıyor.

Tarımda birçok soruna rağmen çiftçinin üretim yapabilmek için traktörde sıra beklemesi, yüksek talebin nedenleri ayrıca incelenmesi gereken bir konu.

Traktör üretimi ve ihracatı (adet)

Yıl	Üretim	İhracat
2016	66.915	14.138
2017	72.032	13.821
2018	47.689	15.902
2019	29.539	16.968
2020*	22.104	8.057

* Ocak-Temmuz dönemi

Kaynak: TARMAKBİR

Traktör perakende satış fiyatları (TL)*

Beygir gücü	Ocak 2020	Eylül 2020
45-50	65.000-70.000	85.000-90.000
75-80	160.000-180.000	190.000-220.000
100	180.000-200.000	230.000-250.000

* Türkiye'de beygir gücüne göre en çok satılan sıfır tarla traktörlerinin farklı firma modelleri baz alınarak hazırlanan ortalama fiyatlarıdır.

AVRUPA'DA KRİZ, TÜRKİYE'DE BÜYÜME VAR

Avrupa Tarım Makinaları Birliği'nin (CEMA) 2020 yılı ilk 6 aylık dönemi için AB ülkelerindeki traktör kayıtlarına (tescillerine) ilişkin hazırladığı verilere göre, COVID-19, traktör tescillerini olumsuz etkiledi. Ulusal makamlardan alınan rakamlara göre, 2020'nin ilk 6 ayında tarım traktörü traktör tescilleri, 2019'a göre yüzde 12.08 azaldı. Ocak ve Şubat'ta tescil rakamları 2019 ile aynı seviyelerde olurken, Avrupa'da yaşanan salgına paralel olarak traktör tescillerinde Mart'ta 2019'a göre yüzde 7.11, nisanda yüzde 25.81, Mayıs'ta yüzde 22.72 ve haziranda yüzde 12.03 düşüş kaydedildi. COVID-19 salgını, traktör satışlarında geleneksel olarak yüksek bir sezon olarak bilinen 2. çeyrekte 2019'a göre yüzde 19.96 azalmaya neden oldu. Verilere göre Almanya ve Fransa, Avrupa'nın en büyük iki traktör pazarı olarak kalmaya devam ediyor. Ancak, Almanya'da 2019'un ilk dönemine kıyasla tüm traktör kayıtları yalnızca yüzde 2.75 düşerken, Fransa'daki düşüş aynı dönemde yüzde 18.81, İtalya'da yüzde 17.98, Birleşik Krallık'ta yüzde 25.21 ve İspanya'da yüzde 25.62 oranında dramatik bir düşüş oldu. Bu verilere bakıldığında Avrupa'da traktör satışlarında geçen yıla göre büyük düşüş yaşanırken, Türkiye'de satışlar geçen yıla göre artıyor. Bazı sektör temsilcilerinin iddiasına göre Türkiye, şu anda Avrupa'da satışları artan tek ülke konumunda.

Alaattin AKTAŞ

23 Eylül 2020

Tüketici bir sabah uyanacak ekonomiyeye güvenir olmuş!

✓ Tüketici güven endeksinde revizyona gidildi ve 60'larda seyreden endeks yeni hesaplama yöntemiyle 82 oldu.

✓ Yeni yöntemle ulaşılan düzey bile iyimserlik sınırı olan 100'ün halen altında olunduğuna işaret ediyor.

Tüketici güven endeksinin 0-200 arasında değer aldığını, 100'ün altındaki değerlerin kötümserliğe, 100'ün üstündeki değerlerin ise iyimserliğe işaret ettiğini belirtiyor ve son zamanlarda 60 dolayında seyreden endeksin iyimserlik sınırı olan 100'e ulaşması için üçte iki oranında artırılmasının gerektiğini, bunun da kolay kolay mümkün olamayacağını vurguluyorduk.

Meğer bu o kadar da zor değilmiş, kolay yollar varmış! Her ne kadar 100'e ulaşılmasa da endeksi bir çırpıda 20 puan artırıp iyimserlik sınırına yaklaştırmak mümkünmüş!

Endeksi oluşturan kalemler neler; A, B, C, D. Siz genel endeksin düşük görünmesine yol açan C ve D kalemlerini devre dışı bırakır, bunların yerine ortalamayı yukarı çeken E ve F'yi devreye alırsanız, sorun kısmen de olsa bir anda çözülür.

A, B, C, D'ye göre 61.8 olarak ölçülen eylül ayı tüketici güven endeksi, A, B, E, F'ye göre birden 82'ye tırmandı.

Yani TÜİK, tüketici güvenini iyimserlik sınırına bir anda 20 puan yaklaştırmış oldu.

Durup dururken yapmadık

Tabii ki bu revizyon, "Hadi şu endeksi artıracak bir formül düşünelim" diyerek gerçekleştirilmedi.

Hani her yaptığı değişikliğe adapte olduğumuz(!) Avrupa var ya, bu değişiklik de sırf onların tavsiyesi üstüne yapıldı. TÜİK böyle diyor:

“Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Finansal İşler Genel Müdürlüğü (DG ECFIN) tarafından 2018 yılında tüketicilerin değerlendirme ve beklentilerini daha iyi ölçmek, düşüncelerini daha iyi yansıtmak ve endeksin kalitesini artırmak amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Bu çerçevede, oluşturulan yeni tüketici güven endeksi hesaplamalarına 12 aylık dönem için işsiz sayısı beklentisi ve tasarruf etme ihtimali endeksleri dahil edilmezken, diğer iki alt endeks hesaplamalarda yer almıştır.”

Açıklamanın devamı da ilginç:

“Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Finansal İşler Genel Müdürlüğü’nün ‘tavsiyeleri doğrultusunda’ ve endeksin uluslararası karşılaştırılabilirliğini sağlamak amacıyla tüketici güven endeksinin hesaplama yöntemi güncellenmiştir.”

Avrupa Komisyonu bize bir tavsiyede bulunmuş; olabilir. Ama biz her tavsiyeye uymak zorunda mıyız ya da bugüne kadar uyduk mu?

Tüketici güven endeksinden çıkarılan kalemlere bakar mısınız; işsiz sayısı ile ilgili beklenti ve tasarruf etme ihtimali. Yani tüketicinin güvenini ölçmede işsiz sayısına ilişkin beklentinin, vatandaşın tasarruf edip edemeyeceğinin bir önemi yok, öyle mi! Yokmuş!

Avrupa Komisyonu bize ne önerdi?

Peki, Avrupa Komisyonu bize endeksten bu iki kalemi çıkarın ve şu iki kalemi ekleyin mi dedi, bilmiyoruz ama pek öyle olduğunu da sanmıyoruz.

Avrupa Komisyonu herhangi bir ülkeye adeta dayatmada bulunur şekilde “Tüketici güven endeksinizi şu sorularla oluşturun” diyemez.

Bir kere her ülkenin kendine özgü koşulları vardır. Zaten tüketici eğilim anketi kapsamında vatandaşa çok sayıda soru yöneltilmekte, endeks ise bu sorulardan dördü dikkate alınarak hesaplanmakta.

Kaldı ki Avrupa Komisyonu bir revizyona gitmiş ve Türkiye’ye de bir öneride bulunmuştur ama tüketici güven endeksinin mutlaka dört alt başlıkla oluşturulması da zorunlu değildir.

Endekse yeni eklenen “mevcut dönemde hanenin maddi durumu” ve “gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi” soruları yerinde sorulardır. Bunların endekse dahil edilmesinde bir tutarsızlık, anlamsızlık yoktur. Ama bunları eklerken diğer sorular niye çıkarılmıştır ki? Zaten sorun buradadır.

Bırakın tüketici güven endeksi beş ya da altı alt başlıktan oluşsun. Dört alt başlığı artırmayı engelleyen bir düzenleme mi var?

Tüketici güven endeksinde eski seri-yeni seri karşılaştırması	
Tüketici güven endeksi (Yeni)	82,0
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	79,1
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	83,3
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	71,8
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	93,8
Tüketici güven endeksi (Eski)	61,8
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	79,1
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	83,3
Gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısı beklentisi	59,8
Gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali	25,2
Maviler eklenenleri, sarılar çıkarılanları gösteriyor	

“Tüketicinin güveni bakın nasıl arttı” diyen çıkar mı?

Tüketici güven endeksinde 60’lar elma ise 80’ler armuttur. Dolayısıyla hiç kimse tüketicinin ekonomiye duyduğu güvenin nasıl da hızlı arttığını vurgulamak için bu iki endeksi ve aralarındaki yüzde farkını kullanmaya kalkışmamalıdır.

Bunu yapan çıkar mı, bilemiyoruz ama pek de sanmıyoruz.

TÜİK bundan sonra eski ve yeni seri endeksleri açıklayacak. Zaten eski seri açıklanmasa bile alt endeksler biliniyor ve bu hesaplamayı yapmak her zaman için mümkün.

Bundan sonra gözlenmesi gereken her iki endeksin değişim oranı arasında önemli farklar oluşup oluşmayacağıdır.

Sefer Levent

slevent@hurriyet.com.tr

Keskinoğlu geri döndü!

23 Eylül 2020

Türkiye'nin en büyük tavukçuluk firmaları arasında yer alan Keskinoğlu, yeniden üretime geçmeye hazırlanıyor. Bankalarla yapılandırma anlaşması yaptığı öğrenilen Keskinoğlu Tavukçuluk'un faaliyetlerine başlayacak olması bölge halkını da sevindirdi. Keskinoğlu Tavukçuluk bünyesindeki 7 fabrikanın da sektördeki rekabet açısından büyük önem taşıdığı ifade ediliyor.

Manisa'nın Akhisar ilçesinde bulunan ve 2018 yılından bu yana konkordato sürecinde bulunan Keskinoğlu Tavukçuluk'un bankalarla yeniden yapılandırma anlaşması yaptığı öğrenildi. Yaşadığı mali sorunları aşan şirketin tekrar tam kapasite üretime geçmek için çalışmalarını hızlandırdığı belirtiliyor. Zeytincilik dışında Akhisar ekonomisinin can damarlarından biri olan Keskinoğlu Tavukçuluk'un zor günleri atlatmasının bölge halkını da sevindirdiği ifade ediliyor.

BİNLERCE KİŞİYE İSTİHDAM

Türkiye'nin ilk ve tam entegre piliç ve yumurta üretim tesislerini bünyesinde bulunduran Keskinoğlu'nda 2014 yılında yaklaşık 4 bin kişi çalışıyordu. 2 bin tedarikçinin yanı sıra 400 civarında sözleşmeli üretici ile de çalışan Keskinoğlu, binlerce ailenin geçimi içinde kritik konumda bir şirketti. 2014 ve 2015 yılları şirket için altın yıllar olmuş, 2015'te Keskinoğlu 1.2 milyar TL ciroya ulaşmıştı.

ALMANYA'DAN SİNGAPUR'A

Beyaz et ihracatı en zor ürünlerden biri. Buna rağmen Almanya'ya, Singapur'a piliç eti, Yunanistan'a, Azerbaycan'a yumurta ihracatı yapan ilk şirket ünvanına sahip olan Keskinoglu, 2014 yılında 86 milyon TL'ye ulaşan ihracatı ile de dikkat çekmişti. Sonraki yıllarda sektördeki zorluklar nedeniyle borçlarını çevirmekte zorlanan şirkette ciddi bir erime gözlenmişti. 2018 yılında konkordato ilan etmek zorunda kalan Keskinoglu'nun yıllık 1.2 milyar TL'ye ulaşan cirosunun geçen yıl yaklaşık 800 milyon TL olduğu, ihracatın da 25 milyon TL'ye kadar gerilediği öğrenildi.

Ancak bankalarla yapılan yeniden yapılandırma anlaşması sayesinde mali sorunlarını aşan şirketin pazardaki parlak günlerine dönmek için harekete geçtiği belirtiliyor.

ANLAŞMAYA HAZIRLANIYOR

490 bini kapalı, toplam 2.8 milyon metrekare alana sahip Keskinoglu bünyesindeki 7 fabrika şirketin sektördeki rekabeti açısından da büyük önem taşıyor. Yem fabrikası, yumurta kabı (viyol) fabrikası ve işlenmiş et tesisleri gibi kritik birimlere sahip şirketin büyük marketler ve pazardaki diğer büyük oyuncularla anlaşma yapmaya hazırlandığı da ifade ediliyor.

Keskinoglu'nun mali sıkıntı yaşadığı dönemde uzaktaki alternatif şirketlere üretim yapmak zorunda kalan sözleşmeli üreticilerle de tekrar anlaşmaların hızlandığı öğrenildi. Akhisar ve bölgesinde yaklaşık 950 bin metrekarelik kümeste üretim yapan üreticilerin maliyet nedeniyle ibreyi Keskinoglu'na çevirmesi bekleniyor.

HEM ÜRETİCİNİN HEM TÜKETİCİNİN YARARINA OLUR

Keskinoglu'nun yeniden oyuna dönüyor olması tüketici için de büyük avantaj. Çünkü uzun yıllardır sektörde yer alan ve marka bilinirliği yüksek olan Keskinoglu, tavukçuluk sektöründe rekabetin artmasını sağlayacaktır. Rekabetin olduğu yerde de uygun fiyatlı ve kaliteli ürün var demektir. Keskinoglu'nun üretime start vermesiyle, küçük üreticilerde de bir hareketlilik olacaktır. Büyük üreticilere fason üretim yapan civciv yetiştiricileri farklı bir alternatife kavuşmuş olacak. Ayrıca Türkiye'deki tavukçuluk firmalarına yabancı şirketlerin ilgisi de oldukça yüksek. Tavukçuluk sektörü hem üretim kapasitesi hem de ihracattaki başarısı ile yabancı devlerin radarında. Daha yakın zamanda Banvit'in çoğunluk hissesi Brezilyalı tavukçuluk devinin olmuştu. Böyle bir dönemde Keskinoglu gibi şirketin sektöre yeniden dönmesi birçok değişikliği de beraberinde getirecektir.

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Görüşme talebi Macron'dan geldi

23 Eylül 2020

Virüs nedeniyle AB zirvesi 1 Ekim'e ertelendi ama Rum kesiminin Türkiye'ye yaptırımlar uygulanması yönündeki çabaları zirve öncesinde tansiyonu yükseltmişti.

Rum kesimini Fransa ve Yunanistan'la birlikte okumak gerekiyor. Bakmayın Türkiye'nin yalnız kaldığı yönündeki yorumlara... Demirel'in dediği gibi, "Türkiye büyük bir ülkenin adı demek." Zirve öncesinde bir dizi diplomatik girişim başlatıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Almanya Başbakanı Merkel ve AB Konseyi Başkanı Michel ile yaptığı üçlü zirve önemli bir adımdı. Türkiye'ye yaptırımlara karşı çıkan Merkel, diyaloga geçilmesini savunuyor.

Üçlü zirvenin iki ayağı vardı:

- 1- Türkiye-Yunanistan gerilimi.
- 2- Doğu Akdeniz'de gerginliğin giderilmesi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Yunanistan ile diyaloga hazır olduğumuz mesajını verdi. Merkel ve Michel'in duymak istediği de buydu. Hatta Erdoğan, iki ülke arasında istikşafi görüşmelerin başlayabileceğini ifade etti. Eğer Merkel'in çabalarıyla Oruç Reis Antalya'ya çekilip Mevlüt Çavuşoğlu ile Borrell 6 Ağustos'ta Malta'da görüştüğü sırada Yunanistan Mısır'la anlaşma yapmasa, 7 Ağustos'ta istikşafi görüşmelerin başlayacağı ilan edilecekti.

MERKEL'İN TEKLİFİNE ERDOĞAN'IN YANITI

Çabaları sonucunda Oruç Reis'in limana çekilmesini sağlayan Merkel'in, Yunanistan'ın Mısır'la anlaşma yapması üzerine "Şok oldum" dediği ifade ediliyor. Oysa Merkel, o gün iki ülke arasında istikşafi görüşmelerin başlayacağını ilan edilmesini bekliyordu. Hatta Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "Miçotakis'le telefonla görüşür müsünüz?" diye teklifte bulunmuştu. Erdoğan da "Önkoşulsuz olursa niye olmasın, ben konuşurum" diyerek diyalog kapısını aralamıştı. O gün gerçekleşmeyen Erdoğan-Miçotakis görüşmesinin yapılması, iki liderin videokonferans yoluyla görüşmesi bekleniyor.

Doğu Akdeniz'deki gerilim konusunda ise Erdoğan, üçlü zirvede yaptığı öneriyi BM Genel Kurulu'na seslenişi sırasında dile getirdi. Doğu Akdeniz'le ilgili bir konferansın düzenlenmesini önerdi.

MACRON'UN TALEBİ DÜN SABAH İLETİLDİ

Dünün sürprizi ise Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un görüşmesiydi. Görüşme talebi Macron'dan gelmiş. Fransa Cumhurbaşkanı'nın görüşme isteği üçlü zirveden önce dün sabah Türkiye'ye iletilmiş.

Türkiye aleyhinde yapılacak tüm girişimleri gerçekleştiren Macron'un, AB zirvesi öncesinde Erdoğan'la görüşmek istemesi önemliydi. Sağa sola kulak kabarttım, iki noktaya işaret ettiler.

- 1- Merkel'in Türkiye'ye yaptırımlar konusundaki kararlı tutumu Macron'u gerilettili.
- 2- Yalnız kaldı. Türkiye karşıtı tutumunda Yunanistan ve Rum kesimi dışında AB içinden güçlü bir destek bulamayan Macron, giderek yalnız kaldığını gördü. Macron, yalnızlığı ilk olarak MED7 olarak adlandırılan toplantıda yaşadı. Yunanistan ve Rum kesimi ile baş başa kalırken İtalya, İspanya, Portekiz ve Malta'dan destek bulamadı. Macron'un, AB zirvesinde Merkel'le bilek güreşine tutuşup yenilmek yerine Erdoğan'la görüşme talebinde bulunduğu ortaya çıktı.

BİR BAKANIN GÖZÜNDEN

Daha önce gerçekleşen Erdoğan-Macron görüşmesinde yer alan bir bakan anlatmıştı. "Cumhurbaşkanımız Macron'a öyle şeyler söylüyor ki... 'Macron senin yaşın genç bilmezsin ama Afrika'daki sömürgeci geçmişinizi unutma. Cezayir'de, Ruanda'da yaptığınız katliamları öğren, öyle konuş' diyor" demişti. Erdoğan da "Macron'a siyasette daha yenisin, tarihini öğren" dediğini açıklamıştı.

YAPTIRIM BEKLENİYOR MU?

Rum kesimi yaptırım talebinden vazgeçmediği sürece Türkiye'ye yaptırım konusu masada duruyor. Zirve ertelendi. 1 Ekim'de uluslararası konjonktür nasıl olur, şimdiden kestirmek mümkün değil. Ama dünden itibaren güçlenen sinyaller, AB zirvesinden bir yaptırım kararının çıkmayacağı yönündeydi. "Yunanistan yeni bir kriz çıkarmazsa" şerhini düşmek kaydıyla.

ENİS BERBEROĞLU'NUN MİLLETVEKİLLİĞİ İADE EDİLECEK Mİ?

ANAYASA Mahkemesi'nin ihlal kararının ardından Engin Altay, Muharrem Erkek ve Bülent Tezcan'dan oluşan CHP heyeti Meclis Başkanı Mustafa Şentop'u ziyaret ederek, Enis Berberoğlu'nun milletvekilliğine iade edilmesini istediler.

Görüşmeden sonra bir açıklama yapan CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, Meclis Başkanı'nın tavrını olumlu olarak nitelendirdi. Görüşmede Şentop, Anayasa

Mahkemesi'nin gerekçeli kararının beklenmesi ile ilk derece mahkemesi ve Yargıtay'ın vereceği hükmün görülmesi gerektiğini belirtmiş.

CHP heyeti iki öneriyle gitti.

1- Meclis Başkanı Mustafa Şentop, Enis Berberoğlu'nu bizzat davet edebilir.

2- Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararı Meclis'te okunduğu takdirde milletvekilliği iade edilmiş olur.

Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararının 10 gün içinde çıkması bekleniyor. Enis Berberoğlu'nun milletvekilliğinin iadesi konusunun ne olacağını ise zaman gösterecek. Asıl önemli olan Berberoğlu'nun yeniden yargılanıp aklanması olacak.

KORAY AYDIN'IN LİSTE DARBESİ

İYİ Parti kurultayına Meral Akşener'in Kürt ve Zaza açılımı ile Koray Aydın'ın liste operasyonu damgasını vurdu.

Koray Aydın'ın kurultayda 10 kişiden oluşan ve üstü çizilecekler diye bir anahtar liste yayınladığı söyleniyor. İsmi çizilecekler arasında Ümit Özdağ, Aytun Çıray, Demirel'in doktoru olarak bilinen Aylin Cesur, İsmet Sezgin'in yeğeni Aydın Adnan Sezgin ve İsmail Koncuk vardı. Ne oldu? Bir kısmı Akşener'in önerdiği çarşaf listede yer almalarına rağmen genel idare kuruluna giremediler. Aytun Çıray bu duruma tepki gösterdi.

CHP kurultayında da Kılıçdaroğlu'nun listesinde yer almasına rağmen Tuncay Özkan ile Ünal Çeviköz parti meclisine girememişlerdi. Canan Kaftancıoğlu, Tuncay Özkan ile Yıldırım Kaya'nın çizilmesi için çalıştığını itiraf etmişti. Kılıçdaroğlu, Tuncay Özkan ile Ünal Çeviköz'ü genel başkan başdanışmanı atamak suretiyle yakınında tuttu. Bakalım Akşener aynı yöntemi mi izleyecek yoksa Koray Aydın darbesi ile saf dışı olan Aytun Çıray ve Aydın Adnan Sezgin yeni bir kurultaya kadar dışarıda mı kalacaklar?

Ekonomide panik riski artarken!..

Esfender KORKMAZ

23 Eylül 2020

Kurların sürekli artması, üreticiyi ve tüketiciyi tedirgin ediyor. Kur şokları ve sürekli kur artışları, iktisadi ajanların moralini bozuyor. Halkı telaşa sokuyor ve panik riski yaratıyor.

Oysaki Türkiye 1929 dünya buhranından sonra 11 ekonomik kriz yaşadı ve her krizden de devalüasyon yaparak çıktı. Ama bu defa dalgalı kur sistemi nedeni ile devalüasyonu piyasa yapıyor ve fakat yalnız ekonomi değil, hukuki ve demokratik sorunlar da kura yansıyor. Sistem dengede kalamıyor.

Oysaki dalgalı kur politikasının tercih edilme nedeni; cari dengeyi ve kurları otomatik dengeye getirmesidir. Türkiye de piyasa yapısı, Kambiyo rejimi, hukuki ve demokratik sorunlar sistemin çalışmasına izin vermedi. Plansızlık ve Uygulanmakta olan günübürlük politikalar da işin tuzu biberi oldu.

Pandemi olmasaydı da Türkiye bu sorunları yine yaşayacaktı. 2018 kur şokunda pandemi mi vardı?

Geldiğimiz pozisyonda ; borsada yabancı payı yüzde 60 üstünde iken yüzde 50'ye düştü ... Sıcak para bile gelmiyor... Doğrudan yabancı yatırım sermayesi zaten çok sınırlı geliyordu, artık gelmiyor. Vatandaşlık vermemize rağmen yabancıya konut satışları da geriledi. Kredi derecelendime kuruluşları hem ülke hem de büyük şirketlerin rating'ini düşürdü. Bankalar cephesinde de dönmeyen krediler sorunu büyüdü. Önlem almazsak, panik riskimiz var.

Bütün Mesele bu paniği nasıl önleriz? sorusunda düğümleniyor.

1. En Kritik sorun Merkez Bankası rezervleridir. Taze döviz gerekiyor. Kurlar ne kadar artarsa artsın , güven sorunu nedeni ile kimse dövizini bozdurmuyor. Yüksek risk primi olduğu içinde yeni dış borçlanma hem pahalı hem de zordur. Geriye İMF kaynakları kalıyor. İMF kredileri, stand-by (SBA), genişletilmiş düzenlemeler (EFF), esnek kredi hattı (FCL), hızlı finansman aracı kesin kerdiler (RFI) ,Genişletilmiş Kredi kolaylığı (EFC), Bekleme Kredisi Tesisi (SCF) şeklindedir. Türkiye stand -by yapmak istemiyor. Ancak diğer krediler için İMF ile görüşebilir.

2. Mevcut ekonomik düzen, bilerek veya bilmeyerek yabancı sermaye girişi, özellikle sıcak para girişi üstünde yapılaştı. Yabancı sermaye çıkışı hukuk ve demokrasi sorunu nedeniyle hızlandı. Hukuk ve demokrasi altyapısını yeniden kurulması için adım atmalıyız. Reel faizleri artırmalıyız. Ayrıca bir geçiş döneminden sonra, yabancı sermaye kontrolü yaparak, sıcak parayı kontrol etmeliyiz ve yalnızca doğrudan yabancı yatırımlara teşvik vermeliyiz. Bu şartlarda Çin'den çıkan yatırımlar için Türkiye cazibe merkezi olabilir.

3. İthal ikamesi yoluyla, üretimde kullanılan ithal aramalı oranı yüzde 10 seviyesine düşürülmelidir.

4. Dış ticaret politikası değişmelidir. Çine karşı kota koyarak her yıl bu ülkeye karşı verdiğimiz 20 milyar dolar dış ticaret açığı önlenmelidir.

5. Devletin, diğer sektörlerin aleyhine haksız rekabet yaratan konut sevdası bitmelidir. Konut yapımı sosyal konutlar dışında piyasaya bırakılmalıdır. Geçen ay kamu bankaları eksi konut kredisi verdi, konut fiyatları ortalama yüzde 30 oranında arttı .

6. En önemlisi ise Hükümetin niyet etmesi ve bir istikrar programı yapmasıdır. İstikrar programını aynı zamanda güven tazelemek için de yardımcı olacaktır.

İbrahim Kahveci

VAE (Verileri Ayarlama Enstitüsü)

Bir geceden sabaha uyandığımızda ne görelim:

Meğerse tüketicilerimizin güveni yüzde 33,2 artış göstermiş.

Bir ay önce 59,6 olan güven endeksi, bir ay sonra revizyonla 79,4'e çıkıyor.

Tabii ki bu moral düzelmesi reel değil. Kâğıt üzerinde yaşadığımız onca mutluluğa bir katkı daha sağlanmış oldu.

Sonbahar da bir baharmış aslında; bunu anladık.

Eğer eski sistemde sorular sorulsaydı Tüketici Güven Endeksi Eylül ayında 82,0 yerine 61,8 olacaktı.

Sadece dört soru artık sorulmuyor.

1. Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi
2. Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi
3. Gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısı beklentisi
4. Gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali

Bakın işte bu sorular hayatımızdan çıkınca her şey meğerse ne kadar güzel olabiliyormuş.

Aslında bu güzelliği bize biz bahşetmedik. Ezeli ve ebedi dış düşmanlarımızdan gelmiş bu tavsiye.

Berlin, Paris gibi merkezleri olan AB'den gelmiş bu öneri.

Bir de ŞER GÜÇLER der dururuz.

Size bir örnek daha vereceğim: 2013 yılında 28 milyon 271 bin olan işgücümüz içinde çalışan sayısı 25 milyon 524 bin kişidir. Ve işsiz sayısı da doğal olarak aradaki fark olan 2 milyon 747 bin kişiye karşılık gelmektedir.

Ama o da ne?

Meğerse işgücümüz 27 milyon 46 binmiş. Çalışan sayımız da 24 milyon 601 bin kişiye düşüyor. Ve böylece işsiz sayımız da 302 bin kişi azalarak 2 milyon 445 bin kişi oluyor.

Evet, aynı yıl için bir veri değişimi ile işsiz sayımız bir anda 302 bin kişi azalıyor. Tabii ki bu işsizler iş buldukları için değil; revizyonla artık işsiz sayılmadıkları için işsizlikten kurtuluyorlar.

Öyle kâğıt üzerindeki Veri Ayarlama Enstitümüz sadece dün çalışmadı elbette.

2006 yılında 402,7 milyar dolar olan GSYH'mızı da bir gecede yüzde 31,6 artırarak 530 milyar dolara çıkartabilmişti. Evet, sadece bir gecede 127,3 milyar dolar zenginleşmiştik.

Ama 2015 yılında bu kâğıt üzerinde artan GSYH'da bize yetmez oldu.

Bu sefer artırılmış 2015 GSYH'sını 142 milyar dolar daha kâğıt üzerinde artırarak 860 milyar dolara artırmayı başardık.

Bugün meydanlarda 3 kat büyüttük diye övündüğümüz GSYH'mızı aslında kâğıt üzerinde 270 milyar dolar biz kalem işi ile başardık.

Ama hiç merak etmeyin. Bu sanal gelirin vergisini sanal bırakacak değiliz. Elbette kâğıt üzerinde artan gelirin vergisi reel olacaktı ve öyle de oldu. Her yıl gelen yeni vergiler ve artırılan vergi oranları ile Vergi/GSYH oranımız azalmadığı gibi artmaya da devam etti.

Verileri Ayarlama Enstitüsü -VAE aslında sadece Türkiye İstatistik Kurumu -TÜİK olarak çalışmıyor.

Mesela eski adı Devlet Planlama Teşkilatı-DPT olan ve şimdiki adı da T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerine bakın. Eski Maliye Bakanı Naci Ağbal yönetiminde gayet iyi veri merkezi oldu orası. Eskiden yayınlanan birçok veri artık yayınlanmıyor.

Ne yani veri delisi mi olsun ekonomistler? Çok düşünceli bir yaklaşım bence.

Olaylar bitmiyor tabii.

BOTAŞ'ın borçlarını açıklıyoruz... Bir bakıyorsunuz ki BOTAŞ'ın bilançosu uçmuş. 2019 bilançosu ise hala ortada yok.

23.09.2020

Karayolları İstanbul Köprülerine “Bakım oranım” gerekçesi ile zam yapıyor. Siz de çıkıp 2 milyar toplanan paradan 200 milyon lira bakım onarım yapıldığını açıklıyorsunuz... Pufff daha veri açıklanmıyor tabii.

Koca Devletin 3-5 güzide Hazine Garantili Müteahhitlerle yaptığı sözleşmelerin açıklanmadığı yerde size açıklanan 3-5 veriye şükredin diyeceksiniz tabii.

Çok haklısınız

Bizler sorgulama yaparak aslında hiç iyi etmiyoruz.

Nasılsa bizleri düşünen Veri Ayarlama Enstitümüz var. Onlar bizleri düşünür ve mutlu olmamız için ne gerekiyorsa yapar.

Yoksa inanmıyor musunuz?

23 Eylül 2020, Çarşamba

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Lidere sadakat ancak görev devam ederse söz konusu olur

Bizde de Amerika'da da siyasi liderlerin sağ kolu konumundaki yardımcılarını bile, görevleri sona erdiğinde sadakat denilen erdemli olguyu unutuveriyorlar. Başkan Trump'ın eski Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton ve bizim eski Başbakanımız Ahmet Davutoğlu bu durumlara en iyi iki örnektir.

Bolton'un kitabı

John Bolton görevi Başkan Trump tarafından sona erdirilince hemen bir kitap yazmış ve Trump'ı yerden yere vurmuştu. Bolton'a göre Trump Başkanlıkta Çin'den destek alıyor, Cumhurbaşkanı Erdoğan gibi diktatörlerle içli dışlı oluyor, Finlandiya'nın [Rusya](#)'ya ait olduğunu zannediyordu. Bu kitap yayınlandıktan sonra Trump, Bolton'un adı bir yalancı olduğunu söylemişti.

Bolton bir aptaldır

ABD Başkanı [Donald Trump](#), dün de eski Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton için, "**Ben bu aptalı dinleseydim, şu anda 5'inci dünya savaşında olurduk**" ifadesini kullandı. Trump, 3 Kasım'daki başkanlık seçimleri açısından kritik olan Ohio eyaletine bağlı Dayton kentinde seçmenlerine hitap ederken eski danışmanından söz etti.

Biden için konuştu

Trump, 3 Kasım'daki başkanlık seçiminin ülke tarihi açısından önemli olduğuna işaret ederek Demokratlar'ın adayı [Joe Biden](#) için de "**Biden seçimi kazanırsa tarihin en kötü adayına karşı seçimi kaybetmiş olacağım.**" yorumunda bulundu. Biden'a yönelik eleştirilerini sürdüren Trump, "**Biden, değişmez bir küreselci. Biliyorsunuz, küreselciler saf dışı kaldı. Onlar bu ülkeyi mahvetmişti.**" dedi.

3 Kasım'daki Amerikan Başkanlık Seçimleri'ne giderek yaklaşılırken, iki aday arasındaki rekabet de kızışıyor. Kamu oyu yoklamalarına göre Trump ile Biden seçmen katında eşit durumdadır.